

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
PRINCIPÁLIS BESZÉKELTŐ
VITÉZ KOLOSVÁRY BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
Szerkesztőség T. 3 47. Kiadóhivatal T. 3-48

Családvédelem

(mars.) A magyar társadalomnak, a magyar államhatalomnak és az egész magyar életnek egyik legveszedelmesebb rákfenéje a látszat megoldások mértéktelen művelése. Boldogemlékeztű Potemkin marsall megépítette azokat a bizonyos világhírre vergődött talvakat, de nagyon jól tudta, mi van a falakon belül. A magyar társadalom nem egyszer követi a Nagy Katalin korabeli példát s ami nagyobb baj, tökéletesen el is hiszi, hogy azzal minden rendbe jött. Potemkin ur csak a cárnőt csapta be, a magyar Potemkinek önmaguknak is hazudnak.

Ez jut eszünkbe, mikor most már az ünneprontás ódioma nélkül, kicsit megtépázzuk azt a színes szép illuziót, amit közel kétszáz magyar anya kitüntetése alkalmával, mint valami kezdődő, csirjából hajló, de egyetemes átfogó nemzet, család és gyermekvédelmi koncepciót, mint valami jövőre szóló nagy lendületet festett maga elé az örök reményt kereső, délifábot sejtő magyar szem. Mert néhány ezer pengővel, egy-két szép szóval nem lehet elintézni egy pusztuló nemzet legnagyobb élet-halál jelentőségű problémáját, nem lehet azt még feltételezni sem, hogy egy Szent István napi ezüst plakettet most már versengve szíljának a magyar anyák s száz szerény pengőért ötször, tízszer vállalják anyaság százszor szent kinját, türesét, terhét, lemondását.

Nyugodtan, reálisan, kiméletlenül és illuzik nélkül kell szembe nézni az egyke, a magyar gyermek és magyar család problémájával. Meg kell állapítani mindenekelőtt a céltudatosságig követelt jéghideg őszinteséggel, hogy a mai rendszer, a mai magyar társadalmi életberendezkedése száz százalékban családellenes. A jutalom százpengősök, érmekek, bevételek színes filastrokák, melyek mögött csontig ható sebek gennyess mélye tátong.

Kezdődik minden már a család alapításánál. Az élet rendelése az lenne, hogy a magyar ifjú élete erejének teljében 26—28 éves korában alapítsa meg családját. Am ha tudjuk, hogy az illető véletlenül köztisztviselő, bizonyos az is, hogy ekkor még valahol a X-ik fizetési osztályban teng, legjobb esetben is 190 pengő élvezetében. Családvédelem egyke és ezüstérem ide vagy oda, 190 pengőből nem lehet családot alapítani, nem lehet öt gyermeket eltartani hat év múlva sem, ha az illető ekkorra nagy szerencsésen előrukkol a 290 pengős VIII-ik fizetési osztályba. Nem lehet, mert — akár milyen drasztikus legyen a hasonlat — mikor egy kis malac etetését is 15 pengőre kontemplálják a közgazdászok, a magyar állam a gyermekekért, élet, jövő-ország, örökéletű nemzet egyetlen kincséért összesen 13 pengő családi pótlékot fizet. De még ettől a nivótól is hol van — igények, kivánások arányba állítása esetén is — a magyar ipari és

mezőgazdasági munkásság, a nemzet legdusabb ember-termő rétege. Hol van, amikor csak egy debreceni gyárat említsünk, ahol a heti 56 órás robot után a munkás megkapja 20 pengős keresményét és akkor szombaton előjön a kenyérgyár embere s elvisz tőle tizenkettőt. Csak kenyérré. Mert otthon öt gyermek van. Öt éhes száj nem ezüst-érméért sivalkodik, hanem kenyérért. Hol van a mezőgazdasági munkás, aki nyáron át két pengős napszámtól baromi munka terhét izzadja s télen nincs egy fillér keresete sem, mert szerencsétlen életberendezkedésünk miatt egy fél esztendőn át millió és millió kar kényszerül télenlétre.

Hogyan lehet ilyen körülmények között ép, egészséges gyermeket, dolgozó polgárt, harcos katonát nevelni? Hogyan lehet még képzeli is, hogy ilyen viszonyok mellett valóban áldás s ne irított következmény, ne gond és ne viselhetetlen teher legyen a gyermek?

A képmutatók, erkölcs prédikátorok és jámbor jótékony alakulatok holmi ruzs, bubi-frizura, jazz és charleston ellenes egyetemes erkölcsnemesítésben látják ennek a

tisztára gazdasági problémának egyetlen lehető megoldását. Ostoba, bárályos irázások puffogatása helyett jobban tennék pedig, ha más jelenségek ellen vívnának legalább ugyanilyen nagyszájú és lendületes háborút. Hogy csak egyetlen példát említsünk, sokkal több eredményt érhetnének el, ha nem a szoknyák hosszát vagy a dekoltázsok mélységét centimétereznék kezes szőrnűködéssel, hanem napfényre rángatnának néhány kapzsiságtól szédült háziurat, akik újságba merik hirdetni, hogy csak gyermekteleneknek kegyeskednek lakást kiadni, csak gyermektelen házaspárt alkalmaznak házmasternek kocsisnak, portásnak. Vagy előpelligéreznének egy-két vállalatot, amelyek elűjtik alkalmazottaik nősülését, férjhezmenetelét s nyugdíj-, vagy más terhek csökkentése érdekében kivetik a legszörnyűbb numerusclausust: a magyar anya-méhre. Nem a patikák, drogueriák hirdetései ellen kellene filippikát mennyörögni, de ezeket a lódult erkölcsű törpe-despotákat kellene tízszeres házáddal és egyéb kellemes állami megterhelésekkel emberségre tanítani.

A magyar család védelme: nem több érem, nem több szóhoklat, hanem jobb megélhetés, emberi élet, több kenyér. Mint a méhész a felzaporodó méh-rajok elé a kaptárt, úgy kell kirakni a felnövekvő magyar nemzedék számára az elhelyezkedést, megélhetést nyújtó intézményeket, gazdasági, szociális létesítményeket és talán egy, a mai-nál jobb, gyufa-monopólium mentes földreformot is. Hogy ne csak megszülni, hanem felnevelni és érdemes legyen egy új honalapító, honmegtartó nemzedéket. Ne a munkanélküliség hideg rémének, ne Amerika, Kanada emberfaló messziségének, ne a magyar nyomor tanyák fekete barakkjainak, hanem a magyar munkának, építésnek, a lüktető és örökletes megújuló életnek tereinjének drága ember-csírát a magyar anyák. Mert csak ebből az elégedett, éptestű, lelki, megsokasodott számú generációból lehet majd összebórozni azt a hatalmas hadsereget, amelynek egy napon el kell indulni, hogy országot szerző diadalaiból mellén hozhassa el az arany és ezüst vitézségi medáliját mindenik ezerszer áldott magyar édesanyának.

Több évi kényszermunkára ítélte az oláh hadbíróóság a kémkedéssel vádolt székely diákokat

Sillay négy, Bányay három, Horváth egy évre szóló büntetést kapott

(A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától.) Az oláh magyargyűlöletének ismét mártírjai vannak. A kolozsvári hadbíróóság három székely fiút, akiknek az volt a bűnük, hogy a SZEFEHE kötelekbe léptek, kémkedéssel, államellenes összeesküvéssel és irredentizmussal vádolva súlyos kényszermunkára ítélte, ami Romániában egyenlő a biztos kínos halállal. Valóban még a legszerencsésebb a negyedik vádolt, Bányay György, aki a folytonos verés elől önként menekült a halálba.

A folytatólagos főtárgyalás

A csütörtökön délután megszakított főtárgyalást péntek reggel 8 órakor folytatták Dan ezredes elnöksége alatt, — akiről érdemes megjegyezni, hogy a boldogabb időkben hazafiságával tüntető közöshadseregbeli tiszt volt. Szuronyos örök vezetője elő a vádlottakat, Sillay István és Bányay Ferenc egyetemi hallgatókat, valamint Horváth Ferenc mechanikust.

A vádbeszéd

Nicolan kapitány, hadbíróügyész tartotta meg először gyűléstől izzó vádbeszédét.

A vizsgálótól felvett jegyzőkönyvekkel, valamint a tárgyalások során tett vallomásokkal teljesen beigazoltak látja a kémkedés vádját. Enyhítő körülményeket nem lát fennfogni. Horváth Károly szigorú elítélését kéri, mert lehetetlennek tartja, hogy a mechanikus ne tudott volna barátainak kémkedéséről.

Nicolau ügyész felolvassa a kato-

nai büntetőtörvénykönyv kémkedésre vonatkozó paragrafusát, amelyeknek értelmében a kémekeket egy évtől öt évig terjedhető kényszermunkával és 500—5000 lej pénzbüntetéssel kell sújtani. Kéri a hadbíróóságot, hogy a büntetés maximumát alkalmazza a vádlottakkal szemben.

A védőbeszéd

A védők közül elsőnek Bartha Ignác dr fejtegeti, hogy a vád semmiféle tárgyi bizonyítékot nem tudott produkálni.

Hasonló szellemben beszélt a két oláh védő, Dunca Sándor és Mircea Georgescu is.

A hadbíróóság 11 órakor vonult vissza itélethozatalra és a teremben általában az a hangulat volt, hogy

Közgazdasági miniszteriummal bővítik ki a Bethlen kormányt

Budapest, augusztus 25. Az egyik fővárosi lap munkatársa felkereste Bethlen István gróf miniszterelnököt inkei birtokán, aki érdekes nyilatkozatot tett őszi terveiről. A külpolitikai vonatkozásokat lapunk más helyén közöljük. Belpolitikai kérdéseket illetően a beszélgetés folyamán többek között a következőket mondotta:

— A sajtóban sokat kolportáltak a kormány rekonstrukcióját. Erre vonatkozólag a leghatározottabban kijelentem, hogy

a kormány rekonstrukciójáról nincsen szó.

Az ítélet

Ugy a vádlottak magatartása, mint a védők érvelése hatott a bíróságra és az ítélet felmentő lesz. Annál nagyobb volt a meglepetés, amikor Dan ezredes elnök több, mint egy órai tanácskozás után kihirdette az ítéletet, amely szerint a hadbíróóság

Sillay Istvánt négy évi, Bányay Ferencet három évi, Horváth Károly mechanikust egy évi kényszermunkára ítéli.

A védők az ítélet ellen felebbezést jelentettek be. Az ítéletet, amelyet nagyszámú közönség hallgatott végig, az erdélyi magyar társadalom a legnagyobb megdöbbenéssel és elkeseredéssel fogadta.

csupán azoknak a nagy közgazdasági problémáknak tanulmányozásáról és megoldásáról, amelyek egy a mezőgazdaságot, mint az ipart és kereskedelmet érdeklík.

Közgazdasági miniszter nevezetnék ki,

aki formailag tárcanélküli miniszter volna. Ennek a miniszternek a vezetése és irányítása alatt folya azután az egyes reszortokban a közgazdasági detail munka.

— Három közgazdasági reszort van: a pénzügy, földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszterium. Itt van például a vasúti tarifa politika.

Ára 20 fillér

Arról kell tehát gondoskodni, hogy az ilyen kérdések megoldásánál az egységes irányítást biztosítsuk. Szükséges, hogy az a személy, aki az egységes közgazdasági irányítást a kezében tartja, állandóan kontaktust tartson fenn az összes érdekelt kö-

rökkel. Ez nem jelenti azt, hogy a közgazdasági miniszter a pénzügy, kereskedelemügyi és földművelésügyi minisztériumok fölé lenne rendelve és hogy ezek a miniszterek szinte mint alminiszterek állanának a jövőben tárcájuk élén.

„Magyarország nem követel mást, mint hogy lelkiismeretesen alkalmazzák a békeszerződéseket”

Berzeviczy Albert erélyesen kioktatta az oláh delegátusokat az interparlamentáris konferencián

Berlin, augusztus 25. MTI: Az interparlamentáris unió tegnapi ülésén Djuvara oláh képviselő beszédében élesen kirohant Magyarország ellen, egyebek között ezeket mondta:

Romániának tiltakoznia kell a magyar szónokok kijelentései ellen. Magyarországban nincs joga panaszkodni, mert Magyarország századokon keresztül a legegységesebb jogokat sem adta meg a területén élő oláh kisebbségnek. Azok a nézeteltérések, amelyek Románia és Magyarország között felmerültek az optáns kérdésben, csupán mintegy 200 nagybirtokos befolyására indultak meg. Ezeknek a nagybirtokosoknak igen nagy érdeke az, hogy megsemmisítsék a Romániában keresztülvitt földreformot.

Djuvara e beszédére a parlamentáris unió ma délutáni ülésén Berzeviczy Albert, a magyar csoport elnöke, a magyar csoport nevében a következő deklarációt olvasta fel:

Djuvara képviselő beszéde oly vádakat tartalmaz, amelyek elmondására a magyar szónokoknak előző beszédei okot nem szolgáltatottak, amelyek az előző konferencián megcáfoltak már és amelyek tévesek és igazságtalanok. Elsősorban is a tisztelt szónokoknak a magyarországi kisebbségekre vonatkozó adatai teljesen tévesek. Erdélyben, amikor még Magyarországhoz tartozott, az oláh fajhoz tartozó lakosságnak viszonylag

több iskola állott rendelkezésére, mint az akkor Romániában élő fajtestvéreknek.

Amikor Berzeviczy beszédének ehez a részéhez ért, az oláh delegáció soraiból hangosan kiabálni kezdtek:

Nem igaz, nem felel meg a valóságnak, ez provokáció!

Mire a magyar delegáció soraiból visszakiabáltak:

De igaz, ez így van, ezt nem lehet megcáfolni!

A zaj csillapultával Berzeviczy folytatta a deklaráció felolvasását.

A jelenlegi Magyarország területén

élő kisebbségek, ezek között élő 20 ezer oláh csaknem minden korlátozástól mentesen gyakorolhatja nemzeti jogait, panasz részükről eddig nem volt hallható, de ha mégis úgy gondolják, hogy panaszra van okuk, a magyar csoport a magyar kormányval egyetértően kijelenti a konferencia színe előtt, hogy

Magyarország szívesen beleegyezik abba, hogy ezeket az állítólagos sérelmeket a nemzetek szövetsége megvizsgálja, habár az utódállamokban élő magyar kisebbségeknek nagyon is megokolt panaszai és sérelmei eddig nem találtak meghallgatásra a nemzetek szövetsége előtt.

A magyar csoport erélyesen visszautasítja az oláh szónoknak azt a

vádját is, mintha a teljesen lefegyverezett Magyarország az oláh-magyar optánsper ügyében való ismételt felszólalásával néhány nagybirtokos érdekében veszélyeztetné az európai békét és akadályozná a háború ellen való védelem megszervezését. Magyarország nem követel mást, minthogy lelkiismeretesen alkalmazzák a békeszerződéseket, azokat a békeszerződéseket, melyeket mindig sérthetetlennek nyilvánítanak, de

amelyeket mindig megsértének, ha kivételesen legyőzött nemzetek javára tartalmaznak kikötéseket.

Berzeviczy Albert deklarációja mély benyomást keltett a konferencia tagjai között.

Ősszel újra követeljük az optánsügy népszövetségi tárgyalását

Budapest, aug. 25. Bethlen István gróf miniszterelnök inkei birtokán az egyik fővárosi lap munkatársának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a népszövetség tanácsa elnökének és annak nyomán egyes elő-

kelőbb tanácsagoknak nyilatkozatai ugyszólván utját vágják annak, hogy Magyarország közvetlen tárgyalások útján Romániával egyezséget köthessen. Az optáns ügyet Apponyi Albert gróf a szeptemberi ülészakon a népszövetségi tanács elé viszi és követelni fogja annak újból való tárgyalását.

A magyar kormány hivatalosan nem jelentette be eddig még soha, hogy a békerevizio érdekében konkrét lépéseket szándékozik tenni a jelen időben. A magyar kormány fenntartja magának annak megállapítását, mikor érkezett el az ideje annak, hogy a kérdés felvetésére megfelelő lépéseket hivatalosan is megtegyen.

A fiumei kikötőre vonatkozólag Olaszországgal megegyeztünk az átmeneti kérdésekben is és a magyar társadalom javára a kikötőt hasznosíthatjuk, ha jugoszláv területeken megkapjuk a szükséges vasúti kedvezményeket.

Olvassa a Hajduföldet!

Hányféle ásványvíz van?

nagyon sok, de mégsem tud olyan használatos forrásvizet mondani, amelyet mi raktárunkon ne tartanánk állandóan friss töltesben. Mint több bel- és külföldi forrás Tiszántúli főlerakata, médkunkban van az ebbeli szükségletét a legelőnyösebb árak mellett ellátni.

Kontsek Géza k. r. t.

Figuragyűjtemény

Írta: Fazekas Imre

4. Az igazgató ur.

Korunk legjellemzőbb tünete kétségtelenül az igazgató ur. Találkozunk vele az utcán, a kávéházban, a klubban, a Teleki-téren, a yuristliában, a moziiban, mindenütt, csak éppen ott nem, ahol az igazgató ur igazgat. Nem kételkedem abban sem, hogy a Markó-utcának nevezett zártkörű üdülőtelepen is sűrűn előfordul, de mondják, hogy ez a hely neki nem megfelelő terep. Érvényesülési lehetősége itt éppoly a minimumra csökken, mint igazgatási szerepének színhelyén, ami voltaképpen nincs. Mert az igazgató ur nem vesz részt semmiféle aktív igazgatásban, ő abból él, hogy valaha igazgatott, valaha igazgatni fog, vagy igazgatni szeretne.

Századunk amennyire rabja a címkörságnak, épp olyan könnyen beleesik egy ilyen igazgatói hálóba. Nevezük nevén a gyermeket: tisztára szélhámosság az egész, — de kérdem, nem szélhámoszágon alapszik az egész mostani könnyed, finom élet? Az boldogul, aki szélhámoskodni tud és akar. Aki ehhez nem ért, elveszett ember. Ismerek egy illetőt, aki miután kifogyott minden pénzforsrásból, csak úgy vaktában bement egy festőhöz, nincs e szüksége

modellre (az illető ugyanis hölgy volt). A festő végignézett a kis dárán, aztán, — mivel a modellje épp aktív munkában volt — sajnálattal jelentette ki, hogy inkább festőre volna szüksége, aki neki segítkezne.

— Hiszen ez nagyszerű, — jelentette ki a hölgy — végzett festsó vagyok! Ha tetszik már kezdhetem is.

Az illető t. i. soha nem látott esetet. De odáig ment a vakmerőségében, hogy kritizálni kezdte a mester készülő képét, kezébe vette az esetet és telefelhőzött egy napsugaras képet. A mestert frappirozta a sok felhő — lehet, hogy vigyázott is egy kis eső után — és azonnal alkalmazta, pár hét múlva el is jegyezte a hölgyet.

Na, mondják a tulparton, ez mesebe illő, vagy legjobb esetben csak egy véletlen, de ennek bizonyítására mondjuk el még, hogy a hajduk fővárosából felment Budapestre egy szabósegéd, aki kitűnő munkás volt, nekem is csinált valamikor egy remekbeszabott öltönyt (biz az már azóta megkopott!), csak az volt a baja, hogy otthagya a régi mesterét. Na Pesten csak helyhez jut, gondolta. Két hónap alatt végig járta az összes műhelyeket, sehol sem kapott munkát. Hirdette magát újságokban, elment a munkaközvetítőhöz, sehol nem volt szerencséje. Már csak a Duna maradt volna hátra, mikor egy

cipész üzletben meglátja a táblát: cipész segéd, felvétetik. Emberünk nagyot nyel — bemegy. Ajánlkozik. Hol dolgozott? — kérdezi a mester. A szabó vaktában rávágja a régi mesterének nevét. Mennyi ideig? Öt évig. No, ez nem lehet rossz munkás, gondolja a mester, leülteti. Persze, a munkakönyv elveszett, el kellett vesztíteni, de mi az? Egy hét alatt kiállítja. Addig egy ügyes szabósegéd kitanulhatja a cipészmeserséget.

Hát én nem tudom, hogy kitanulata-e, de az bizonyos, hogy egy pár cipőmet ő talpa meg a tavaszon, azóta is hordom. De magyarárn mondva nem szélhámosság az, hogy azt kell mondani az embernek ami nem igaz, hogy elhagyják? Persze úgy kell mondani, hogy el is lehessen hinni. Mert kéremszépen, hogy egész őszinte legyek és magamat se vegyem ki a kalap alól, velem is megtörtént már az a csoda, hogy elismerés nyertem egy szakmabeli dolgozatommal. És mégis mit tesz Isten! Másnak jobban jövedelmez az, amit én csinállok, mint magamnak. És titokban nekem is festenem kell, hogy egyszer kiderüljön, hogy én igazság szerint mégis csak inkább firkász volnék.

De menjünk vissza az igazgató urhoz, mert még megharagszik ránk. Az igazgató urnak ugyanis az a természet, hogy nem szereti, ha megvárakoztatják. Vár ugyan, ha muszáj és ha ebből haszna van, de fel-

tétlenül bizonyos, hogy utólag súlyos szemrehányásokat fog ezéretni.

Igy jártam példánakokáért annak idején a tanár ural, aki életveszélyesen megfenyegetett, amiért csak másnap szerezttem meg neki azt a kötetet, amivel ő elakar menni oda, ahol biztosan megválasztották volna igazgatónak. (Ez az eset, mikor valaki tanító, tanár urnak szólitatja magát, de mosolyogva sugja meg a nagy titkot, hogy rövidesen igazgató lesz.)

Az igazgató urakról, mint mondtuk, sohasem tudni meg, hogy mit igazgatnak. Mikor én az első ilyen igazgató ural megismerkedtem, odáig voltam a megilletődéstől, hogy végre egy eleven igazgatóval parolázhatok. Esetleg ki is használhatom a lehetőségeket — mindjárt meg is kérdeztem, nem-e tudna valami nekem való kellemes összeköttetést.

Ő természetesen érdeklődött, hogy mi fán teremek s nyomban szerkesztő urnak titulált (na ja, kéz kezzet mos!) és hamarjában elősorolt valami husz-harminc súlyos nevet, mint o'yanokat, akikkel ő a legintimébb barátságban van.

— Csak hivatkozzon rám, kedves szerkesztő ur, vagy ha óhajta, egy névjegyem egy pár sort szívesen adok.

— Óh, köszönöm . . . Kezembe nyomta a névjegyet

Olaszország elfogadta a jugoszláv elégtételt

Budapest, augusztus 25. Rómából jelentik, hogy Olaszország jegyzékére Jugoszlávia válaszolt. A válaszában a jugoszláv kormány közli, hogy a jövőben megtudja akadályozni a spalatói és sebenicói olaszellenes tüntetésekhez hasonló incidenseket. A kormány elrendelte, hogy a spalatói tartományi hatóság kérjen bocsánatot a spalatói és a sebenicói olasz konzultól s elrendelte,

hogy az incidens bűnöseit példásan büntessék meg.

A jugoszláv kormány az olasz állampolgárok kárát megtéríti, a rendőrségi, közbiztonsági felelős szerveket illetékes bíróság elé állítja.

Az olasz kormány tudomásul vette a jugoszláv kormány választát és az incidenst befejezettnek tekinti.

Borzalmas földalatti vasuti szerencsétlenség Newyorkban huszonkét halottal és több mint száz sebesülten

Newyork, augusztus 25. Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt Newyorkban. A város üzleti és színháznegyedében, a Times Square földalatti állomásán kiskiklott a tiz kocsiból álló vonat és

tömerdek halottat, sebesülteket hoztak elő a romok alól.

A borzalmas katasztrófa éppen a legiorgalmasabb időben történt, amikor a vonaton mintegy kétezer utas volt. A szerencsétlenséget egy váltószerkezet megromlása okozta. Amikor a vonat erre a váltóhelyre ért, a vágány és a vonat is valósággal darabokra tört. A katasztrófa pillanatában roppant pánik keletkezett. Mindenki szabadulni igyekezett az összezuzott kocsikból. Rémes segítségkérések hallatszottak mindenfelől. A mentési munkálatok mindjárt megkezdődtek, de nehezen voltak véghezvihetők, mert szinte lehetetlen volt az utasokat a romok alól kiszabadítani. Rövidzárlat következtében azután a nyolcadik és kilencedik kocsi ki is gyulladt, ami még fokozta a pánikot.

A másfél kilométeres hosszú földalatti vasut állomása, amely teljesen telve volt emberekkel, a szerencsétlenséget követő percekben, amikor a villamosáramot kikapcsolták, tul-

nyomórészben sötét maradt. A vaslakatrészek és betört ablaktáblák csörömpölése közben az életéért küzdő embertömeg a sötét alagútból és az állomásból igyekezett magát kiszabadítani. Ez alatt a tűzoltók oxigénvágókkal felvágták a kocsik oldalát, az orvosok pedig a kocsik nyílásából kiemelt áldozatokat vették kezelés alá.

A sebesültek legnagyobb része töréseket és belső sérüléseket szenvedett.

Bizonyos idő múlva szükségvilágítást szereltek fel, úgy, hogy a szerencsétlenség színhelye némileg áttekinthetőbbé vált. Megállapítható volt, hogy váltótörés miatt vágódott neki a kilencedik kocsi a betonfalnak és úgy törött ketté az ütődés erejétől. A kilencedik kocsi utolsó fele és a tizedik kocsi átrepült az alagutban lévő párhuzamos sínpárra.

A vonat alól a tűzoltók és mentők estig 22 halottat és több mint száz sebesülteket szedtek ki.

Magyar ember csak magyar lapot olvas. Kávészámban borbélynál, újságárusnál követelje a „H A J D U F U L D”-et!

amelyen óriás betűkkel hivaikodott a név és alatta: az Ó. Ty. E. rt. igazgatója. Tényleg igazgató! De mi lehet az az Ótye? Annyi mindenféle igazgató van a világon, miért ne lehetne Ótye is? Végre, nem ez a fontos, hanem a kérdéses kelle mes összeköttetés az igazgató ural és a révén a nagy névvel, akinek ime ezt írta: „Kedves régi jó Barátom, szíves figyelmébe ajánlom e sorok átadóját, aki kitűnő ember s akit magam is csak akkor nélkülözhetnék, ha tudom, hogy Nálátok nagyobb pozícióit foglalhat el.”

— Lássá, — magyarázta az igazgató ur, — így kell! Máskülönbön szóba sem állanak az emberrel. Ön egyszerűen az én titkárom, vagy ha jobban tetszik, helyettesem.

Vendéglőben voltunk, én egy pohár sörré mentem be. Természetesen együtt ebédeltünk az igazgató ural és szerencsémnek tartottam, ha a számlát én rendezhetem. Az igazgató urnak pompás étvágya volt és kitűnően ízlett neki a sör is. Mi sem egyszerűbb, minthogy a végén kebelbarátok lettünk. Tegeződő viszonyban persze, így sokkal fesztelemben lehet tárgyalni szőnyegen forgó kérdésekről:

— Apropos, — mondta az igazgató ur, miután a főpincérel már leszámoltam, van nálad némi aprópénz? Most jut eszembe, hogy még mielőtt az irodámba megyek, valami

számárságot kell vásárolnom a titkárnőmnek.

Roppant kedvesen mondta és hangyagut mosolygott. Átnyújtottam neki egy tízest — az utolsót.

— Legközelebb, — gyürte zsebre, — ismét számíthatsz rám. Remélem, nem fogod megsínyleni! Különbben is, holnap ugyanitt visszakapod.

— Nem fontos, — válaszoltam elegánsan. — Szót sem érdemel.

... Hát igaz is, szót sem érdemel. Mi az, egy tízes? Tulajdonképpen csak kölcson valakinek nem: az igazgató urnak, akinek a zsebében véletlenül nem volt pénz. És ő most olyan szivességet tett nekem az ajánlólevelével, hogy igazán megéri azt a kis várakozást.

Ja, a levél! Hát kérem, ezek a nagy hírességek igazán feledékenyek: Mikor elvittem a névjegyet, a híresség hihetetlen erőfeszítést tett, hogy régi jó barátjára emlékezzen. De nem sikerült nekif. Az Ó. Ty. E. igazgatója? Zavartan mosolygott, aztán visszaadta a kártyát.

— Egyelőre azt ajánlom, hogy tartsa meg az állását az izé... szóval... Mondja csak kérem, mi is az az Ótye? Igazán nem emlékszem...

Na, én majd fogok emlékezni. Az igazgató urra is, meg a tízetre is. Mert azt hiszem, viszontlátni őket nem igen lesz módomban.

Finn emlékek

A sok emlék közül, amelyek hosszú északi utunk nyomában megmaradtak bennünk, mindeneseire a legkedvesebbek azok, amik a finn nemzettel kapcsolatosak. Nemcsak azért, mivel a finnek, mint északi testvéreink, lépten-nyomon kifejezték irántunk — csapatunk és egész népünk iránt is — a maguk ragaszkodását, bensőséges, szavaikból és tetteikből egyforma őszinteséggel kisugárzó szeretetüket, hanem azért is, mert közöttük mindenütt éreztük az élniakarásnak és élnitudásnak, a nemzeti önértelnek és öntudatnak hatalmas erejét. A számuk mindössze 3 millió és mégis arról beszél ott, — azt bizonyítja, tanúsítja, valósítja meg minden, hogy e nép fejlődni fog, gyarapodni és boldogulni. Nem imponáló tömege adja meg neki ezt a lendületet, biztosítja számára a sikert, hiszen ellenkezőleg: alig vannak néhányan, hanem az egyes egyedek testi és lelki egészsége, életrevalósága. A 70 millió germán tömeg nem tette rám a biztató jövődönök olyan hatását, mint a maroknyi finn nemzet, — legalább is a németiség mai viszonyai, külső, szemmel látható állapotai nem nagyon kecsegtetők.

Ha a finnek országát járjuk, akár városát, akár faluját, mindenütt meglep bennünket a rendkívül tisztaság. Tiszták az utcái és terei, villamos és vasuti kocsijai, szállodái és éttermei, nyilvános és magán épületei, palotái és kunyhói. Esztiszták a lakosai, gyermekek és öregek, férfiak és nők, szegények és gazdagok. Nem hiába gazdag vízben az „ezertó országa”, de jóformán minden családi ház fel van szerelve az ő különleges nemzeti fürdőjökkel. („Szaóna”-nak nevezik és izzóvá hevített köveket öntöznek vízzel s az így előállott gőz alkotja a fürdő lényegét.) A testnek ez a gondozása, tisztántartása és egészséges ápolása jelentkezik, sőt csuesosodik ki az általánosan elterjedt sportolásban. Jellemzőnek tartom e tekintetben, hogy, mikor Kärjalainen földbirtokos nyaralójában volt megszállva egész csapatunk és ott ozsonna után kimentünk a parkba, annak egyik sarkában kis sporttér volt berendezve, ahol a fiúk és tiszték is (3 tornatanár volt cserkész-tisztjeink közt) elkezdtek tüstént szult dobni, távol- és rudugrást csinálni és bizony a gazdának két egyetemi hallgató fia bennünket mindenben felülmúlt. Igen, mert a finneknél a sport tömegszórakozás, vagy, ha úgy tetszik: tömegmunka; nem egyesek mivelik csupán, hanem mindenki üzi és csinálja.

Akárca a régi Görögországban a Kr. e. V. században, mikor pl. Marathon mezején 11000 görög harcos nehéz páncélzatban, forrón alátűző napsütésben, másfél kilométert fut teljes erővel, hogy elérje és megtámadhassa a perzsa sereget; a perzsák messziről nézve a felejük rohanó görögöket, azt hiszik, megbolondultak a görögök, akik így kifutalva fognak hozzájuk érkezni és kész prédául fognak esni a perzsáknak; de a görögök a másfél kilométeres futás után teljes erőben és letörtlenül robognak be céljukhoz és tönkreverik a tisztler akkora perzsa sereget. Ez is tömegsport eredménye volt: nem egy-két harcos, hanem az egész görög sereg, 11000 hoplita száguld előre egyformán kiedzett izmokkal, pompásan lélező tődökkel és merészen előre

néző szemekkel. A 3 milliónyi finnség is így sportol: megbizonyította az előbbi olimpiai versenyeken is de különösen jelét adta az idein, az amsterdami porondon, ahol legyárt maga alá ugynevezett világhatalmakat és szinte sarkába taposva a 70 millió németeknek, küzdötte fel magát a harmadik helyre.

„In corpore sano sana mens” mondja a közismert latin példabeszéd, amit — egy kis szabadsággal — így szoktam fordítani: „mentő egészségesebb a test, annál egészségesebb a lélek.” Bizonyíték újra a Perikles korszaka, a görögység a Kr. e. V. szdban: soha és sehol annnyit nem áldoztak a testgyakorlásra, mint akkor Görögországban (az iskoláikat is „gymnasion”-oknak hívták) és soha és sehol a szellemi élet, tudomány és művészet, magasabbra fel nem ivelt, mint ugyancsak akkor Görögországban, főleg Athénben. Valóban a finn lélek is teljes virágzásban van mostanság: faji erényei, kiválóságai minden tereén a műveltségnek dusan hozzák és termik gyümölcseiket. Népiskoláik valóságos paloták kívülről, belülről pedig a berendezésnek célszerűsége gazdagsága lepi meg a szemlélt. Három helyen is voltunk ilyen elemi iskolába beszállásolva (Helsinki, Viipuriban, Savoulinnaban) és volt módunk látni azoknak felépítését, milyenségét; gazdagleltű nép az, aki ilyen hajlékokat emel a népműveltség számára.

De az „ép lélek” legvilágosabban tünetkezik a faji öntudat minden vonalon való érvényesítésében. Itt nem kell féltetni a régi hagyományokat. De nem is akad olyan vakmerő, aki garázda módon belegázolna akár szóban, akár írásban, akár sajtóban, akár előadásban a százados mult bármiféle kincsébe. Szent előttük minden ilyen dolog amit kegyelettel őriznek és adnak át nemzedékről-nemzedékre. Így aztán tépdeshetik, aminthogy tépdeshetik is, rettenetes erejű viharok és orkánok a finn nép életfáját, lehet, hogy a lombzat leveleiből és vékony ágaiából tört le és sodort ki a megsemmisítésbe egyes részeket a fergeteg, de a törzs állott és áll szilárdan, mert a gyökéret erős, ép nem rágta meg és őrlötte fel titkos féreg. Bizalommal és teljes reménytel néznek azért a jövőbe; nézhetnek is, hiszen kegyetlen vérzivatarok után szabadon, függetlenül, a szolgaság jármát lerázva élnek most már.

Nekünk pedig, meggyalázott és összecsonkított magyarságnak, a lehető legtanulságosabb és a legkomolyabban intó példa a mai finn nép, a mi kedves északi testvérünk. Van szabadulás a poklok mélyéből is, van kivezető út szinte a sírok fenekéről is: ez pedig a testi és lelki tisztaság, a megegészségesedett, teljes egészségben, főleg pedig faji lényegiségében megfiatalodott magyarság. Ekképen még Trianon tisztos hamvából, halottai porából is megelevenedhetik, ép testüre kerekedhetik a kezeláiban magyar nép.

Dr Bessenyei Lajos.

— A ker. magyarság megalkuvást nem ismerő, független hetilapja az „Előőr”. Szerkesztő vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre. Előfizetési ára egy óra 2 pengő, negyedévre 6 pengő. Kiadóhivatal Budapest, II. Margitkörut 7. szám.

Eltemették Tóth Imrét

Budapest, augusztus 25. Szombaton délután fél három órakor kezdődött Tóth Imre, a Színművészeti Akadémia igazgatója, a Nemzeti Színház volt igazgatójának a temetése. A koporsó a Nemzeti Színház főbejárata előtt felállított katafalkon feküdt, amikor ezrekre menő gyász-közönség jelenlétében megkezdődött a gyászszertartás, amelyet Göde Lajos református püspöki másodlelkész végzett. A Nemzeti Színház zenekarának gyászzenéje, majd az Operaház énekkarának zsolttárai után Göde Lajos lelkész, Hevessy Sándor a Nemzeti Színház igazgatója mondott búcsút, aztán Sebestyén Károly dr., Beöthy László dr., Molnár Dezső, Gál Gyula, majd pedig Kupcsay Felicián miniszteri tanácsos a kultuszminiszter nevében búcsúztatták a halottat.

Ezután a menet megindult a Kerepesi-úti temető felé, ahol a Színi Akadémiának egy növendéke, a Nemzeti Színház műszaki személyzetének egyik tagja mondottak gyászbeszédet, amelyek után az Operaház énekkara gyászdalokat adott elő. A gyásznémet után a főváros által adományozott díszsírhelyen hantolták el Tóth Imre földi maradványait.

Albrecht királyi herceg a Hortobágyon

(A Hajdúföld tudósítójától.) Albrecht királyi herceg szombaton délelőtt telefon értesítést küldött Debrecenbe, amely szerint kedden reggel a Hortobágyra érkezik, ahol több napon keresztül vadászni fog. A királyi herceget a hortobágyi vadászatra elkíséri ifj. dr. Magoss György is.

UJBÓL SOROZ A SZOVJET

Budapest, augusztus 25. Angol lapjelentések szerint Szovjetország újabb behozta az általános katonai szolgálati kötelezettséget. A katonaköteles kor 14-40 évig terjed. A tényleges szolgálat 21-ik életévvel kezdődik és öt évig tart.

Tilos tankönyveket és írószereket árusítani az iskolában

Budapest, augusztus 25. A kultuszminiszter a könyvkereskedők régi jogos sérelmét orvosolta azzal a rendeletével, amelyben fegyelmi büntetés kilátásba helyezésével szigorúan megtiltja az iskolák oktatóinak és egyéb alkalmazottainak, hogy tankönyveket és iskolaszereket áruljanak az iskolában olyan helyeken ahol van papír-, írószer és könyvkereskedés.

A szülőegyesületek és önképzőkörök sem foglalkozhatnak tankönyvek és iskolaszerek árusításával, csupán a szigorúan vett jótékonykerületen belül segíthetik a rászoruló szegény tanulókat ajándékba, vagy csekély díj fejében kölcsönadott könyvekkel.

Tankönyveket és iskolaszereket a tanulók az iskolától a megkívánt alakban és minőségben tetszés szerinti kereskedőnél bárhol szabadon vásárolhatnak. A beszerzési forrást illetően az iskola semmiféle kényszerrel sem irányíthatja a tanulókat. Az iskolaépületekben sem belül, sem kívül semmiféle hirdetés vagy reklám nem helyezhető el. A miniszter e rendeletében foglalt végrehajtásáért és pontos megtartásáért az iskolaigazgatókat személyes felelősség terheli.

Az új cseh büntetőtörvény megengedi a gyógyíthatatlan betegek megölését

Prágából jelentik: Az új cseh büntetőtörvénykönyv tervezetének egy néhány szenzációs részlete tudódott ki. A kodifikátorok többek között ki akarják mondani, hogy a gyógyíthatatlan betegeket meg szabad ölni. Két orvos egybehangzó szakvéleménye alapján a gyógyíthatatlan betegeket bárki megölheti. Kivételes esetben egy orvos véleménye is elegendő, de ilyenkor utólag törvényszéki boncolást kell eszközölni.

A tervezet felfüggeszti az öngyilkosságban való bűnrészesség büncselekményét. Nem büntetendők tehát azok, akik méreggel vagy egyéb eszközzel elősegítik az öngyilkosságot. A három gyermekes anya jogosult, hogy negyedik magzatját elhajtsa. Az erőszakkal terhessé tett anyának joga van arra, hogy elhajtsa magzatát. Erre minden anya jogosult abban az esetben, ha a gyermekáldás kedvezőtlenül befolyásolná a család gazdasági helyzetét.

Lopás és tiltott határátlépés miatt indul eljárás Ócsvári Ferenc ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megírta a Hajdúföld azt a furfangos ravasz-sággal elkövetett lopást, amit a megszállott Felvidék egyik falujában követett el gazdája terhére egy Ócsvári Ferenc nevű fiatalember. 5500 sokolt lopott el Somodi Zoltán gazdálkodótól s a lopott pénzzel és ékszerekkel Debrecenbe szökött barátja, Orbán Kálmán segítségével. A rendőrség azonban itt csüörtökön este izgalmas hajszát követően letartóztatta s Ócsvári a kihallgatása alkalmával mindent töredelmesen beismer. A kihallgatás még a szombati nap is tartott, amikor Ócsvári egyéb érdekes részleteket mondott el a szökésével kapcsolatban. Elmondta többek között az öt átszöktető Orbánnak hála fejében

100 pengőt adott, majd amikor átlépte a magyar határt, találkozott két oláh katonaszökevényvel. Ezek azt a tanácsot adták neki, hogy menjen fel Budapestre, kérjen ott a hatóságoktól egy irást, amellyel aztán bármédig Magyarországon maradhat, sőt itt le is telepedhetik. Ócsvári meg is fogadta a tanácsot s ezzel az irással sikerült neki Debrecenben hosszabb ideig tartózkodnia s Szűcs hentesmesternél állást kapnia.

Vesztere jött azonban Debrecenbe, mert itt a rendőrség mindjárt a feljelentés napján az ismeretes módon letartóztatta. Ócsvári ellen különben lopás és tiltott határátlépés miatt indul meg az eljárás.

Veszedelmes szélhámost köröztet a debreceni rendőrség

Hamis váltókkal kerékpárokat csalt ki, majd tizezer pengő értékig megkárosított egy debreceni nagykereskedőt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Érdekes ügyben nyomoz most nagy apparátussal a debreceni rendőrség. Katz Andor debreceni lakos ugyanis feljelentést tett, hogy öt hamis kötlevelekkel becsapták. A megindított nyomozás csakhamar megállapította, hogy Gelbermann Dezső szélhámós Fekete Mihály, Elek Imre, Fegyver Mihály és Kovács János hamis név-aláírásokkal ellátott váltókat mutatott be Katz Andornak s ezen az uton kerékpárokat csalt ki tőle, egy biciklit pedig a valódi névére vett ki tőle s ezekkel együtt nyomtalanul eltűnt.

Ugyancsak feljelentést tett a rendőrségen Króh Vilmos debreceni nagykereskedő is, hogy a fenti Gel-

bermann Dezső egy nap beállított hozzá azzal, hogy öneki nagy öszeköttetése van az üzleti körökben s könnyen el tud helyezni mintegy tizezer pengő értékű textilárut. Króh Vilmos gyanútlanul megegyezett vele s átadta neki a nagyértékű árukat, de Gelbermann Dezső nem adott hírt magáról.

A tizezer pengő értékű textilárúval egyszerűen megszökött.

A rendőrség a kettős feljelentésre szűleskörű nyomozást indított a nagystílusú veszedelmes szélhámós kézrekerítésére s személyleírását megküldötte az ország összes rendőrhatóágainak s így most már az egész ország rendőrsége nyomoz a csaló után.

A legjobb

beszerzési forrás fűszer, csemege, déli- és hazai gyümölcsök, valamint különleges italárúkbán:

Pálffy

Kossuth utca 7. Telefon: 16-94.

A STRANDON

— Miért nem mész a vízbe?
— Ha bemegyek, nedves lesz a fürdőruhám.

Meglopták, míg a piacon volt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kovács Róza Bethlen utcai lakos szombaton délelőtt a piacon volt bevásárolni. Míg odajárt, ismeretlen tettes behatolt a lakásba, összeszedte a konyha edényeket és magával vitt egy szép selyem ruhát is. A kár összesen kétszáz pengő. A rendőrség keresi a tettest.

Nem történt büntény az Aitó-utcán

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megírta a Hajdúföld, hogy pénteken reggel az Aitó- és a Kut-utca sarkán egy hat hónapos magzat véres tetemét találták meg egy kosárban kendővel letakarva. Az ügyben a rendőrség megindította a vizsgálatot s a hulla felboncolását a szombati napon ejtették meg. Ennek eredményeképpen megállapították, hogy büntény nem forog fent, hanem a magzat halva született. A szülés valószínűleg az utcán történt, az anya szűgyelte a dolgot és ezért hagyta ott a kosárban a gyermeket.

Kedvezményesáru vetőmag a gazdáknak

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara közli a gazdaközönséggel, hogy a földmivelésügyi miniszteri vetőmagakció keretében eredeti nemesített Bánkúti és Székács féle buzavetőmag és eredeti nemesített Hatvani és Fleischmann rozs vetőmag kerül kiosztásra kedvezményes feltételek mellett. Kedvezményes áru nemesített vetőmag-an csak 100 (száz) kat. holdnál kisebb területen gazdálkodók részesülhetnek oly módon, hogy csak a buza, illetőleg rozs budapesti tőzsdei középárát és a szállításhoz használt új zsákok árát kell megtéríteni, — viszont a nemesítői felárat és a vasúti szállítási fuvardíjat a földmivelésügyi miniszteri tárca viseli. Hasonló feltételek mellett 100 kat. holdon felüli birtokokos 1-1 mázsa vetőmagot kaphatnak fajtánként és feleségként kísérleti célra, kötelezőniök kell azonban magukat arra, hogy a fajtaösszehasonlító kísérleteket a Kamara útmutatása szerint állítják be s az eredményt annak idején jelentik. A vetőmag kiutalása iránti kérelmek kizárólag debreceni gazdák részéről a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara hivatalában szóban vagy írásban jelentendők be.

A nagy tömegek kulturszínvonalának emelésével kell alapot teremteni egy gyökeres magyar kultúra számára

Halbiológiai intézet, külföldi kulturpaloták, négy egyetem és — egy millió analfabéta

Az alábbi cikket egyik munkás-olvasónk juttatta el hozzánk. Megszivlelendő megállapításai bár sok illúziót lerontanak, épen reális voltuknál fogva nagyon is megszivlelendők.

A kulturfőlényünkről visszhangzik az egész ország. Tudományos kongresszusok egymást érik; hol magyar-olasz, hol magyar-angol kulturális barátkozásról hallunk beszélni; külföldön egyre-másra nyílnak meg a magyar tanintézetek; rengeteg magyar ifjú, mint ösztöndíjas tanuló tanul külföldön; négy egyetemünk is van; humanista középiskolánk, rádióval felszerelt tanyai iskolánk és halbiológiai intézetünk, amnyi a tanerő, hogy nem is jut mindenkinek katedra; külföldi látogatók, ha jönnek elcsodálkoznak iskolánk berendezésén és tanítási módszereinken, egyszóval kulturális életünk ragyogó fejlődése látható a horizonton.

A kulturpolitika hibái

De ha csak egy kissé is mélyebben megnézzük a kulturprogramot és annak véreghajtását, akkor azonnal előtűnnek kulturális életünk összes fájó pontjai. Fáj, fáj, de nem olyan tulságosan nagyon, hogy bizonyos folyóiratokban minduntalan fölpanaszolják a magyar ifjuságnak, hogy tulságosan sokat foglalkozik Adyval és Szabó Dezsővel. Azt is meg lehet érteni valahogyan, hogy Móricz Zsigmondnak nincs helye a Nemzeti Színház színpadán, de helyette ott találjuk a pornográf Szomor Dezsőt, vagy a francia bulvárírók akármelyikét. Még azon sem csodálkozunk, hogy Bartók Béla „Kossuth”-ját csak Angliában lehet játszani. Ezek elsőrendű hazai szokások, amelyek még az ugynevezett „régí jó idők” maradványai és ezeknek az orvoslása esetén is ugyanaz lenne kulturális helyzetünk, mint amilyen így.

Kulturális életünk bajai abban állanak, hogy kulturális célkitűzéseink semmiképpen sinesenek arányban azokkal a célokkal, amelyeket a valóságos társadalmi viszonyaink megkövetelnek. A mai magyar társadalmi viszonyoknak megfelelően a kulturális célnak a nagy tömegek kulturális színvonalának emelésében kellene megvalósulnia. E helyett azonban csak arra törekszünk, hogy valamilyen módon egyensúlyban tartsuk a fölbomlással fenyegető intelligenciát és hogy legalább is a látszatban eleget tegyünk annak a kulturális fejlődésnek, amelyet a háboru utáni Magyarország megkövetel.

Minden kétséget kizáróan elsőrendű kérdés és feladat az intelligencia egyensúlyának a fenntartása, de az az egyensúly-fenntartás nem merülhet ki a berlini, bécsi és római kulturintézetek fenntartásában, vagy a tisztviselők gyermekeinek az ösztöndíjazásában.

Igaz ugyan, hogy számolnunk kell a megkisebbedett Magyarországnak a megnagyobbodott intelligenciájához való viszonyával, amennyiben Csonkamagyarország tisztviselőinek és hivatalnokainak a száma nagyobb, mint Nagy-Magyarországé. Igaz az is, hogy a 142 és fél millió pengős

költségvetéssel rendelkező kultuszminiszteri tárca keretein kívül esik a tisztviselők, tanítók, tanárok fizetésének a kérdése, tehát az intelligencia egyensúlyának a fenntartásához szükséges leglényegesebb rész.

Komoly és termékeny kultúra csak a tömegek életéből nőhet ki

De a kultúrát nem egyedül a kultuszminiszter csinálja, hanem az egész társadalmi rend. És itt van mindenek a sarokpontja. Világosan ki van már rajzolódva mindenki előtt, hogy Magyarország a háboru előtti kulturnívóval nem tarthatja meg a helyét a nemzetek összessége között. A kulturnívót tehát emelni kell. A kézenfekvő dolog a társadalmi viszonyok megváltozott voltára való tekintettel, a széles tömegekre épített kulturának az emelése volna. De mint ahogyan a társadalom többi kérdéseiben nemzetfenntartás céljából mindenütt ugyancsak a széles tömegekre való áttérés volna a szükségzerű és mint ahogyan itt sem akarnak erre az utra rátérni, ugyan úgy nem akarnak a kulturális vonalon vonalon sem.

Ahogyan a gazdasági és politikai életben csak egyes rétegeknek az előnyét tartják szem előtt, (ennek aztán különös okai vannak, de erre itt nem térhetünk rá), ugyan így van az a kulturális életben is. Kérdés azonban az, hogy egy ilyen célkitűzést meg lehet-e valósítani, nemcsak az adózó tömegek gazdasági erejének kimerülésénél fogva, hanem azért is, mert az ilyen ki-yalasztottak kulturája rendszerint üres szokott lenni. Komoly és termékeny kultúra csak a széles tömegek harcos életéből nőhet ki. Az a kultúra, amely nem széles alapra van építve, az első kis szellősekre megmozdulására azonnal összedől. A magyarságnak pedig még viharokat kell megélnie és viharos időkben a kultúra legalább is olyan fegyver, ha nem több, mint a kard.

És ennek a beraktázott, helytelen célkitűzésű kulturpolitikának a háttere egy milliónál több analfabéta. Ilyen formán egy millió derék becsületes és jóra való magyar ember

van kirekesztve a kulturából és közvetve a kulturából származó összes előnyökből. Meg kell azonban jegyezni azt is, hogy ez abban az időben van, amikor tanítóink és tanáraink nagy része állás nélkül nyomorog. A széles alapokra fektetett kulturpolitikának tehát először ide kell benyulni.

Humanista iskolák helyett — mezőgazdasági iskolákat

Azonkívül, bár agyonra hangoztatják, hogy mezőgazdasági állam vagyunk, mezőgazdasági középiskolánk sincs. Az ország tiszta kisgazda vidékein nincs gyakorlati mezőgazdasági középiskola. Pedig országunk kulturális és gazdasági fejlődésének egyik leglényegesebb előfeltétele ez az iskolatípus. Kiszámíthatatlan kulturális és gazdasági föllendülést jelentene mezőgazdasági népességünk számára, ha kiscgazdáink (1—50 holdig) gyermekei egy gyakorlati iskolában megtanulnák mindazt (nemcsak elméletben, hanem gyakorlatban is), amit odahaza gazdasági felszereléseik hiányossága miatt el nem sajátíthatnak.

Természetes azonban az, hogy az ilyen iskolázatásnak és az ott tanultaknak az otthon való alkalmazásához bizonyos gazdasági előfeltételekre van szükség és ez a gazdasági előfeltétel hiányzik. Arra az ellenetésre pedig, hogy ilyen típusu iskolák létesítésére nincs pénz csak

az lehet a válasz, hogy mindenütt vannak középiskolák, amelyek hetvenöt egyetemi tanárnak az egybehangzó véleménye alapján nem nyújtják azt a kiképzést, amelyet nyújtaniok kellene.

Ugyis szükség van a középiskolák megreformálására, tessék tehát azokat (vagy azoknak tulnyomó részét) ilyen irányban átalakítani. Szakértő tanerőkben sem lenne hiány, hiszen a mezőgazdasági intelligenciánk úgy sem bír elhelyezkedni.

Azok a dolgok, amelyek a mezőgazdasági szülők gyermekeire szólnak, vonatkoznak természetesen az iparos és munkás szülők gyermekeire is. Így valósulhatna meg a széles alapokra épített kultúra, amelynek következménye egy erős és magasfelettségű fiatal nemzedék lenne.

Nem az volt a cél eme cikk megírásánál, hogy ne legyen olyan nagy a külföldi kulturbarátkozás, vagy hogy nincs szükség addig egyetemre, rádióra a falusi iskolában és halbiológia intézetre, amíg egy millió az analfabéta. Nem. Hanem az, hogy kulturának beharangozott nagy kulturfőlény mellett nincs valami nagyon hozzákapcsolódva a magyarság ama törekvéséhez, amely a régi Magyarország határain belül egy új Magyarországot akar, amelynek alapja a paraszt, a munkás és az értelmes polgár.

Nyoma veszett a gyulafehérvári kongresszusról készült filmfelvételnek

A liberálisok élet-halálra menő hajszát indították, hogy a „kompromittáló” dokumentumot kézrekeríthessék

Kolozsvár. A (Hajduföld tudósítójától.) Még élénk emlékezetben van az a világraszóló nagygyűlés, amelyet az oláh nemzeti parasztpárt tartott május 6-án Gyulafehérváron. A gyulafehérvári kongresszus különös érdekességű epizódusa az volt, hogy a kormány minden eszközt felhasználta arra, hogy a kongresszus jelentőségét letompítsa.

Igy indult meg annak idején az a vita is, mely a résztvevők száma körül folyt. A nemzeti parasztpártiak ugyanis azt hangoztatták, hogy a gyulafehérvári néptömeg száma meghaladja a 250 ezer főt, míg a féltékeny kormánypártiak tüzzel-vasal az próbálták igazolni, hogy a gyulafehérvári népgyűlésen még ötvenezer ellenzéki hívó sem vett részt.

A számarányról szóló vita ké-

sőbb félbemaradt, mert újabb események torlódtak a gyulafehérvári probléma homlokterébe. A kérdés azonban nem aludt el, mert az óvatos ellenzék számítva az esetleges hazudozásokra,

a gyulafehérvári kongresszus egyes lefolyásáról részletes filmfelvételeket készítettek,

hogy egykoron majd látható eszközökkel is igazolhassák a nagyarányu méreteket, amelynek keretein belül az ellenzék tüntető kongresszusa lefolyt.

A kongresszusi filmfelvétel annak idején el is készült a maga rendje s módja szerint, az érdekesnek ígérkező filmet azonban mindezeidig sehol sem vetítették, holott propaganda szempontból nagyszerűen fel lehetett volna használni. A vetítés elmaradásának olyan magyarázata van, amelynek eseményszálai a többször ismertett politikai kulisszák mögött húzódnak meg. A gyulafehérvári filmnek — mint azt a nemzeti parasztpárt hivatalos kolozsvári centrumában hangoztatják, — egyszerűen nyomaveszett. A párt több kópiát is készített a felvételről,

a liberális kormány azonban valóságos élet-halál hajszát folytatott a film megkerítésért.

Az egyik bukaresti újságíró letartóztatása is ezzel a filmmel állott kapcsolatban, mert a kormány azt hitte, hogy a film eredetijét magánál rejtette el.

Az érdekelt ellenzéki politikusok még egy intervenciót fognak eszközölni a kormánytól a film próbálása érdekében és amennyiben megint visszautasításra találnak, akkor teljes egészében leleplezik e gyulafehérvári film kálváriáját.

Világhírű

A. J. S. és Harley-Davidson motorkerékpárok

legjobban beváltak az egész világon, luxus, sport és turamodelek, felülvezérelt és királytengelyes kivitelben 250, 350, 500, 800, 1000 és 1200 cm³ nagyságban azonnal szállíthatók.

Műszaki és Kereskedelmi Társaság

Horváth és Miklós

mint az A. J. S. és Harley-Davidson motorkerékpárok Tiszántúli képviselője és raktára

Debrecen, Hunyadi-utca 17.-19.

Telefon: 4-45.

Sürgőnycim: „MÜKETÁR.”

Az összes kellékek és alkatrészek raktáron.

Benzin, Castrol és Vacuum olajállomás.

Dalárdák - dalosok

Irtá: Forray István
III.

A két előző közleményemben a dalosjövők fejlődésének néhány új útját, amiről már többször beszélgettünk, azért mulattam meg, hogy gondolkodjunk rajta, beszéljünk róla s ha jónak gondoljuk a dalosügy érdekében, valósítsuk is meg.

Mindentől teljesen függetlenül megemlítek még a dalosüggyel kapcsolatban az utóbbi időben hallott néhány rokon kérdést, amelyekre én a következő megoldásokat találok:

Debrecen legrégebbi és egyik legjobb kórusa a Kollégiumi Kántus főképpen egyházi jellegénél fogva nem képviseli a debreceni egyetemi kórust, amint hogy nem képviselné a pécsi egyetemet a pécsi theologusok kórusa sem. Ha a Kántus kiterjesztené a kereteit, úgy, hogy az összes fakultásokból a legjobb erőket magába felszívna és mondjuk pl.: „Egyetemi Kántus” neve alatt mint a másik egyetem kórusa szerepelne, valóban megalapítottnak vélném a debreceni egyetemi énekkart. De azt, hogy az egyetemi városok közül éppen Debrecennek — a dalosok városának — ne legyen egyetemi énekkara igazán nem tudom megérteni. Micsoda kórus lenne az, amelyet 1000 intelligens, fiatal, úde, friss hanganyag egyetemi hallgatóból lehetne összeállítani?

A kántusnak én más szerepet is szánnék. T. i. sokszor csodálkoztam már azon, hogy a kálvinista Róma püspöki Nagytemplomában, a budapesti kálvintéri templom és katedrálisok dómok mintájára, miért nem működik a nagytemplomban is egy hivatalos, művészi magaslalon álló egyházi vegyeskar? Hiszen a megoldása sem lenne olyan nehéz. A kollégiumi internátus növendékeinek egy bizonyos százalékát úgy kellene felvenni, hogy azokból megfelelő, rendszeres ének és zenei előképzéssel az egyházi kórus szoprán és alt hanganyagát teljesen biztosítani lehetne s ezért ezek a növendékek kedvezményes ellátásban részesülneek addig, amíg a hangjuk nem mutál (nem változik). A kórus férfi-hanganyagát a kántus tagjaiból válogatott hallgatók adnák. Azok pedig, havonként bizonyos összegű fizetést kapnának. A protestáns klasszikus zeneirodalom (hogy csak Bachra hivatkozzak) bőven rendelkezik anyaggal ahhoz, hogy később ez a művészi magaslalon álló egyházi kar, akár minden vasárnap más és más értékes egyházi zeneművet mutatson be.

Hallottam egy professzionista énekkar megalakításáról is. Nem tudom milyen formában alakultak ki eddig a vélemények, de ha anyagilag kellőleg alá lenne támasztva és céljával a magyar dalnak külföldi hangversenyeken leendő bemutatását tűzte ki, úgy nem tartom rossz gondolatnak. Természetesen ebben a kórusban feltétlen elsőrendű hanganyaggal, megfelelő énektechnikával és zenei intelligenciával rendelkező tagok jöhetnek csak számításba, akik legalább egy évi kemény és intenzív munka után léphetnek a komoly kritika bonckése elé. Ha nem is profi alapon, de ugyanilyen föltételekkel kellene Debrecenben a Palesztrina kórusához hasonló nagy világi vegyeskart megalakítani.

Nem lenne hálátlan dolog a vonós, vagy fuvós quartettek mintájára férfi vagy vegyeskari szimfonia quartetteket (madrigál kórusokat) alakítani. Ugyancsak sikerrel szerepel-

hetnének hangversenyeken magyar népdalegyvelegeket vagy könnyebb műdalokat éneklő hasonló quartettek is.

De hisz ezer formája és lehetősége van a szóló hangszerekkel vagy zenekarral kombinált énekkari számoknak is. A zeneirodalmunk erre kimeríthetetlen, bő anyagot szolgáltat.

Mindezeket pedig így a dalos szezon előtt azért mondtam el, hogy gondolkodjunk rajta, vagy rágódjunk azokon, amelyekről már szó volt.

Csupán egy a fontos s emellett minden személyi érdeknek el kell törpülni. Magyar dalosokat gyűjteni, a dalügyet másokkal megkedveltetni és dalkulturánkat a legmagasabb művészi fokig felemelni! Ezzel tartozunk önmagunknak és magyar hazánknak, amellyel szemben mi megértést anyagi és erkölcsi támogatást kérünk. És ezzel nemcsak hazánknak, hanem a vallásnak is szolgálhatunk, mert valjuk a régi igazságot: Qui canit bis orat! — aki énekel, duplán imádkozik.

Az amerikai 58 millió elnökválasztóból 28 millió a nő

Ki lesz a Fehér Ház urnője: Hooverné vagy Smithné?

Newyork. (A Hajdúföld tudósítójától.) Az Északamerikai Egyesült Államok elnökségi döntőjében a republikáns Hoover és a demokrata Smith kerül egymással szembe.

Az amerikai nőket azonban Hoover meg Smith személyénél sokkal inkább érdekli a Fehér Ház eljövendő urnője; nemcsak a nagy aszsonyi dicsőségért, hanem azért is, mivel az elnöknek igen nagy szerepe van odaát. A lapok jól megérezve a közkívánságot, igazi amerikai részletességgel foglalkoznak a számbajövő két hölgyvel, már mind-egyik lap persze a saját pártállása szerint.

Ha összehasonlítjuk a két hölgy eddigi pályafutását, kétségtelen, hogy Hooverné inkább alkalmas arra, hogy a mozfantázián nevelődött amerikaiak lelkesedését megnyerje. Urával, az egykori bányamérnökkel beutazta valamennyi világrészt. Megindító leírásokat ka-

punk arról, miként kellett szegénynek gyönyörűen berendezett newyorki otthonát elhagynia, hogy urát Kinába kövesse. Minden amerikai asszonynak feldobog a szíve arra a hírre, hogy Hooverné kedves függőnyeit Kinába is elvitte és saját kezével aggatta fel a kínai otthonban. Kinából tovább jutottak Ausztráliai világtól távoleső bányába, majd a mesékkel körülszótt indiai Mandalájába, onnan Párisba, Londonba, ezekre a helyekre mindenütt elvitte a gondos háziasszony függőnyeit és kötöttit. Valamennyi republikáns újságban megjelent az a szívet indító kép, mely Mistress Hoovert harisnyakötés közben ábrázolja. A kitűnő kép mély hatást tett a választókra és választónőkre.

Gyönyörű történeteket is feltalálnak az ilyen képekhez, hogy a jövendő elnökne leli nagyságát bemutatják. Egy napon például a gombolyagról leszaladt fonál kétségbe-

ejtően összegabalyodott. Könnyűlelkű emberek odatették Hooverné elé az ollót, vágja el a gordiusi csomót, ő azonban büszkén félretette a vágószerszámot, s nem nyugodott addig, míg a csomót meg nem oldotta. Mert azért vagyunk kérem-alásan a világon, hogy a nehézségeket kibogozzuk. Mint fiatal anya kis csecsemőjével indult el Kinába s gyermekét minden éghajlati viszontagságok ellenére is egészségben tartotta; nyilvánvaló bizonyították arra, hogy igenis a Fehér Házban van méltó helye.

Kinában a boxerlázadás idején gránát vágott bele pont szegény Hooverné hálószobájába, alighogy kijött onnan; ő azonban csodálatos erővel megőrizte nyugalmát és lelki épségét.

Mrs. Hoover az amerikai főcserekesznő. A legnagyobb dicséret, amelyet róla tisztelői mondtak, ez: „kellemesen amerikaiatlan” és nagyon tartózkodó.

Amerikaiatlan, de a szónak inkább a testi értelmében a másik elnökjelölt, Smith newyorki kormányzó felesége is, aki férjével együtt a legalsóbb, legproletáribb Newyorkból való. Nem olyan bonyolult lélek, mint Hooverné, nem is utazott annyit. Egyetlen egyszer merészkedett annyira, hogy az úrval együtt megnézzék az óvilágot, nemsokára azonban hazatért és megesküdt, hogy sohasem megy többet Európába. Mikor szegény férje még csak havi hetvenöt dollárt keresett, maga mosta fel a padlót és sajátkezüleg mosogatott. Azonfelül nyolc esztendő alatt öt gyermekét szült, ami szintén valami. A Fehér Ház tehát kitűnő háziasszonyt kapna benne.

A sajtóhadjárat elsősorban a nők megnyerésére irányul, akik az elektorok megválasztásánál igen nagy szerepet játszanak. Az 58 millió választóból 28 és fél millió a nő.

Figyelem!

Olcsó uri- és egyenruha szabóság!

Ha olcsón és jól akar ruházkodni, ne sajnálja a fáradságot felkeresni

Reich Márton

uri- és egyenruha szabót,

hol a legutolsó divat szerint készít ruháját hozott szövetből már 22 pengőtől. Készít öltönyöket.

Egyesületek, tisztviselők, sportemberek 30 százalék kedvezményben részesülnek
Piac-u 58. I. em. II. lép. 19. a.

Ramminger hölgyfodrász

Szent Anna-utca 10. Városi bérház.
Telefon 15-37. Tartós villanyfodrász

Igen Tisztelt Kartársak!

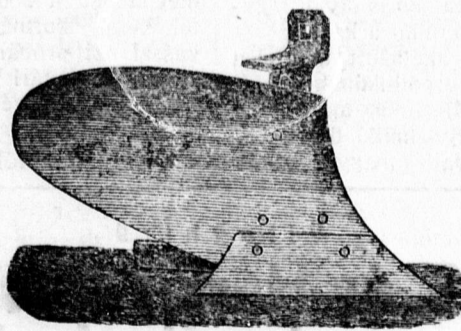
Az a nagy eredmény, melyről a **Medelovits Farkas** jégsekreánygyáros Budapest, VII. Rákóczi-ut 64. cég f. év május hóban szállított amerikai jégsekreány vételével elértem, meggyőződésem körülményeit igen t. Kartársaimnak figyelmébe ajánlom.

A hatalmas jégsekreány mérete 410 széles, 330 mély, 340 magas, melybe 35-40 borju, 6-7 db. marha és 40-50 birka helyezhető el. 50 m/m jég elhelyezése után heti cca 12-15 m/m jég pótlása mellett napközben 3-4 fokot tart.

Ezen rendkívül gazdaságos és kitűnően bevált jégsekreány t. Kartársaimnak megtekintésre bármikor rendelkezésre áll s más irányú felvilágosítókat is készséggel megadnak.

Budapest, 1928. június hó 26-án.
Schilling Miksa s. k. mészáros
Budapest VII. Király-u. 15
Telefon 90-74.

Kovács Gyula vaskereskedő Debrecen, Fő-utca 17. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tuskés huzalok, ekék,
eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok,
villák, gereblyék és minden-
féle vasárak olcsón kaphatók.

Kamatmentes kölcsönt kapnak a fásító és erdő-sítő gazdák

Az államerdezsét már évek óta eredményességgel dolgozik az Alföld erdősítése és fásítása érdekében, de az érdekelt gazdaközönség is is mindinkább fokozott érdeklődést tanúsít a kérdés iránt. Sajnos, a gazdaságszolgálat végsőig igénybe vett teherbíró képessége nem nyújtott módot a fásítások oly mérvben eszközölésére, mint az kívánatos lenne. Ezért a földművelésügyi kormány most jelentős kedvezményekkel és kamatmentes hosszlejáratú kölcsönök engedélyezésével nyújt segítséget az alföldi gazdák köréből is fontos és messze kiható közgazdasági jelentőségű munkásságához: az Alföldön erdők telepítése, facsoportok, szélfogó pászta és fasorok létesítése, valamint kopár és vízmosásos területek beerdősítésére törekvésükhöz. Az erdészeti szakközvegek személyesen felkeresik az érdekelt birtokosokat, a beerdősítésre, vagy fásításra szánt területeket megvizsgálják, az erdősítésre és fásításra vonatkozólag felvilágosításokat és szakszerű útmutatást nyújtanak és a tulajdonos gazdasági igényeinek megfelelő mennyiségű és minőségű esemetekben, vagy suhángokban részeshűtlenek, szükség esetén a tulajdonos kérelmére az illetési munkálásokat is díjtalanul vezetik és irányítják. Mindezeket felül az ingyen esemeteken kívül *kat. holdanként 50 pengőig terjedő 20 évi lejáratú kamatmentes kölcsönökkel támogatja a földművelésügyi kormány az alföldi gazdaközönséget.*

E kölcsön feltételeire nézve részletes tájékoztatást ad szóval vagy írásban bárki kívánságára a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, Debrecen, Hunyady-utca 5. I. em.

Ipari balesetek kongresszusa és babonakiállítás Budapesten

Budapest, aug. 24. Magyarországi Kormányzójának jelenlétében dr. Vass József népjóléti miniszter nyitotta meg a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében szeptember 2-án az ipari balesetek és foglalkozási betegségek V. nemzetközi kongresszusát. Itáliából kb. 80, az Egyesült Államokból ugyanannyi, de Németországból és Ausztriából is igen sokan érkeznek az európai nevű tudósok közül. A tudósok a kongresszus lefolyása után is Budapesten maradnak és továbbra is előadásokat tartanak a magyar tudományos élet vezetőinek felkérésére.

Szeptember 7-én nyílik meg ugyancsak az Ötvös-utca 3. szám alatt a babonakuruzslás káros hatásának, módszereinek és eszközeinek bemutatását szolgáló érdekes babonakiállítás is.

A református lelkészek hódmezővásárhelyi nagygyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Nagy érdeklődéssel várja a református papság azt a többnapos gyűlést, amelyet az Országos Református Lelkészegyesület Hódmezővásárhelyen rendez.

Az értekezleten, amely augusztus 30-án kezdődik, mintegy négyszáz lelkész vesz részt. Szeptember 2-án délelőtt a hódmezővásárhelyi új templomban Urvacsoraosztással kapcsolatos ünnepi istentisztelet lesz, amelyen Czegléd Sándor, az Országos Református Lelkészegyesület

alelnöke prédikál, az Urvacsorát pedig Baltazár Dezső dr. püspök osztja. Ugyanazonnap délután a nagygyűlés résztvevői megkoszorúzzák a XVIII. században élt kiváló református papnak, Szőnyi Benjámint hírneves énekírónak a sírját. Szintén vasárnap este rendeznek az új templomban nagyszabású vallásos

estet, amelyen Szabócska Mihály és Ravasz László dr. püspök is közreműködnek. Az ORLE évi közgyűlést hétfőn tartják. *Kedden a papi gyűlés tagjai Baltazár püspök vezetésével Mayer János földm. velésügyi miniszter meghívására és a miniszter jelenlétében meglátogatják a mezőhegyesi állami ménesturkót*

A finn-magyar barátság, Keresztes szerencséje és egyéb érdekességek

az amsterdami olimpiászról

(A Hajdúföld tudósítójától.) A finnek a legnagyobb szeretettel és megértéssel kísérték a magyarok amsterdami szereplését és hihetetlen lelkesedéssel ünnepelték velünk együtt Szepes nagyszerű szereplését az atlétikában. A verseny közben is ha egy-egy magyar versenyzett mindig érdeklődtek az eredményei iránt és lelkesítették, buzdították a sok csalóddáson átment magyar gárdát. *Nurmi, Ritola, Larva és a többiek nem egyszer adták ékes tanújelét annak, hogy vallják is a finn-magyar barátságot. Sőt Nurmi, aki soha senkinek nem nyilatkozott — az egyik magyar vezetővel hosszasan elbeszélgetett és eközben igen érdekes és célszerű stílusbeli változtatásokra hívta fel a figyelmet, amelynek különösképpen a távfutók vehetik hasznát.*

Marvalits „berántja“ a KAOE göndörhaju reménységét

Marvalits a diszkoszvetésben szenvedett kudarca után nagyon le volt napokon át hangolva. Szótlatlan és láthatóan szenvedve járt, kelt a versenyekre, s alig-alig lehetett egy mosolyt erőszakolni rá. A jekersraati iskolában külön íróasztala volt a magyar olimpiai teamnak, hol megírhatták az otthonmaradottnak lapjaikat. A diszkoszvetés utáni napon Marvalits is írni akart lapokat, de az asztalt eltolgatta egy saját költségén kiutazott göndörhaju pesti zsidó fiú. Marvalits udvariasan szólította fel, hogy adná át neki helyét. A pesti zsidó gyerek szentelően csak tovább folytatta az írást és szóra sem méltatta Marvalits kérését. Mikor a társalgóban összegyűlt versenyzők emiatt rendentasították a KAOE reménységét, az heccelődve és lealázóan nyilatkozott a magyar atlétákról. *Késmárky szintén pártjárja állott és most már ő is húzta Marvalitsot „csak nem hagyod magad“ — mondta — „kenj le neki egy jó ítemet, öregem, akkor majd felkel“.* A zsidó fiú csak tovább folytatta piszkoskodását és tanácsokkal látta el az atlétákat a versenyzésről a fájára jellemző pökhendi módon.

Marvalits, akinek lelkét ugyanis nagyon marta a keserűség és bántotta eredménytelen szereplése, egy hirtelen mozdulattal úgy vágta képen a budapesti KAOE nagyra tartott atlétáját, hogy az szó nélkül torduült le a székről. Marvalits, — mint aki jól végezte a dolgát — tréfásan szolt

oda Késmárkynak, mert az előzőleg a versenyben való „berántását“ kritizálta: *No, remélem ez a berántás jó volt.*

A KAOE atlétáját ezután nem lehetett volna kötéllal sem felvinni, hogy az iskolában írja meg leveleit.

Mi volt a világbajnok Keresztes szerencséje?

Keresztesnek határozottan nagyon kedvezett a szerencse is világbajnokságához jutásában. *Sperling* német bajnok irtózatos erejű és rettegett ellenfél volt az egész verseny alatt, aki csaknem minden ellenfelét összecsomogolta néhány perc alatt és tetszése szerint fektette őket két-válra. A sors különös véletlenje folytán az utolsó két mérkőzése hihetetlen szerencsétlenül végződött rá nézve, mert két pontozásos győzelmet tudott csak kicsikarni. Keresztes közben 18 perc alatt *ragasztotta a szőnyeghez* a holland *Masschot*. A döntő tuzsufolt küzdelmei közepette *Sperlinggel* megtörtént az a hihetetlen eset, hogy három mérkőzése volt egymásután, ezek között kettő, amelyet csak pontozással nyert meg. A harmadik mérkőzése a világbajnokság döntőjéért *Keresztes* volt.

Az csak természetes, hogy a hatalmas termetű és súlycsoportjában a legsúlyos határon álló német bajnok, aki minden mérlegelésnél attól rettegett, hogy súlytöbblete miatt kiesik a könnyűsúlyból — meglehetősen ki volt készítve és minden reménye abban volt, hogy óriási erejével győzni fog Keresztes ellen is, ha a közbeiktatott mérkőzés szintén döntetlen lesz, vagy legalább is annyi ideig elart, hogy ő kipihenheti az utolsó két mérkőzés fáradalmait. Ez azonban hiu ábránd volt csupán, mert a szőnyegen levő felek vadul rohannak egymásra és három perc sem telik bele, máris vége a küzdelemnek.

Hadházy és a német nyelv

Következik a világbajnokság első és második helyéért a döntő küzdelem Keresztes magyar és *Sperling* német bajnok között. *Sperling* alig tápmolyog a két erős mérkőzés fáradalmaitól. Láthatóan nagyon depimált és semmiképpen sem akar a szőnyegre menni. A német zsűritagok hangos és még hosszabb vitába kezdenek, hogy huzzák az időt és *Sperling* közben pihenessen. A már leszerelt atléták azonban *Egrivel* és

Hadházy Dezsővel az élén, gondoskodtak arról, hogy *Sperling* minél kevesebbet pihenessen. Állandóan kérdésekkel ostromolták és biztatták, hogy csak menjen és ragassza szőnyeghez azt a büszke magyart, ne hagyja magát, hiszen olyan óriási erő és súlybeli fölényben van, hogy az meg sem állhat előtte.

A rossz nyelvek szerint *Hadházy* Dezső is itt adta ki magát amerikaiak és tört németekkel biztatta a vágóhídra a lihegő és ziháló német bajnokot: *„Also Herr Sperling, komme Sie. Sie müssen siegen“*, — és talán másodszer nem tudna elmondani maga sem, hogy mivel biztatta a németek szemefényét a döntő mérkőzésre. Annyi azonban tény, hogy a német vezetők hiába húzták az időt, *Sperling* egy percet sem pihenhetett, mert mindig újabb és újabb küldöncök jöttek a magyar atléták közül és kezdték *Hadházy* szavaival: *„Also Herr Sperling, Sie müssen siegen, stb.“* Végre azután *Sperling* is megunt a folytonos biztatót és mint egy nekibusult tinó, vonszolta magát a vágóhídra, úgy húzta ő is maga után fáradt tagjait.

Keresztes, aki előző ellenfelét fölényesen dobta négy perc a tri, láthatóan friss és jó kondícióban volt és szinte flegmatikus nyugalommal várta nagy ellenfelét.

Hatalmas lendülettel veti magát *Sperlingre* és már az első percekben földre viszi. Arról természetesen előzőben kioktatták, hogy semmit ne kockáztasson, mert *Sperling* akár fél kézzel kihajítja a szőnyegről. Keresztes tehát, mint egy jó bulldogg, beleragadt *Sperling* hatalmas izmaiba és egy percig sem hagyta lélegzethez jutni. Állandóan parterben tartotta, ha fel akart kelni, akkor még vehemensebben vetette magát rá, úgy hogy sikerült kihuznia az időt anélkül, hogy a lihegő és holtra fáradt *Sperling* csak egy percre is fel tudott volna kelni a szőnyegről.

Papp Laci Kokkinnen véreb karmai között

A *Sperling*éhoz hasonló helyzetbe került *Papp Laci* Európa bajnokunk azzal a különbséggel, hogy neki az ellenfele rendelkezett a *Sperling* erejével. A finn *Kokkinnen*, ha lehet, talán még *Sperlinget* is felülmúlja erő dolgában. *Papp László* panaszkodott *Kokkinnel* vívott mérkőzése után lelkéig elkeseredve: *„Fiuk, csak attól mentsem meg benneteket a jó lsten, hogy Kokkinnel egy súlycsoportba kerüljétek. Tudjátok (é: itt elérékenyül a szava is) úgy fájt még a csontom is, ha belém markolt és megfogott akárhol. Ha a katormat megfogta, még a lábam kisujjában is érzem a fájdalmat... Azt az érzést pedig, ha egy fogást beadott, ki sem lehet fejezni. Az embernek egész teste remeg bele és elveszti minden akcióképességét, de nem is tudtam vele semmit csinálni, szinte apatikus nyugalommal türtem és vártam, hogy minél előbb két vállra fektessen. Szinte jól esett, amikor vége volt a mérkőzésnek és megszabadultam Kokkinnen véreb karmai közül.“* (V. K.)

A legjobb szováti

cserép
Márkus Sándor
hajduszováti cserépgyárosnál
szerezhető be.

A hírneves „CORMICK“ petrolumtraktorok felülmulatlanu! tökéletes szerkezetük, kiváló acélananyaguk, nagy munkateljesítésük és végtelenül csekély üzemfogyasztásuk révén versenyen kívül állanak! Legelőnyösebb ajánlatokkal készséggel szolgál:

Rahmer Sándor Debrecen, Piac-utca 43. szám.
Telefon: 962.

A „CORMICK“ petrolum traktorok kizárólagos képviselője.

ISTENTISZTELETEK

Istentiszteleti rend vasárnap, aug. 26-án.

Nagytemplomban délelőtt 9 órákor prédikál Szele György, ágendázik: dr. Révész Imre. Délután 5 órákor Mezey Béla. Kossuth-utca. Délelőtt 10 órákor prédikál: Dancsházy Sándor, ág. Szentjóbby Zoltán. Délután 5 órákor Szentjóbby Zoltán. Árpádtér. Délelőtt 10 órákor prédikál Mezey Béla, ág. Magyar Bertalan, délután 3 órákor Magyar Bertalan. Ispoty-utca. Délelőtt 10 órákor prédikál Molnár Ferenc, ág. Nagy Sándor, délután 5 órákor Baksa Sándor. Homokkert Délelőtt 10 órákor prédikál és urvacsorát oszt Márki Kálmán. Szegényházban Halász András. Nyilastelepen délelőtt 9 órákor prédikál Siposs Imre, ág. Kardos Lajos. Nyulasbarakk Délelőtt 10 órákor prédikál és urvacsorát oszt Módis László. Csapóker Délután 3 órákor Madarász József.

A román. kath. templomban rendes vasárnapi szentmisere. Fél 10 órákor nagymise, 10 órákor prédikál Kovács Sándor káplán. Utolsó mise fél 1 órákor. Délután fél 4 órákor ájtatosság. — Hajdúszámonban, ahol minden negyedik vasárnap tartanak istentiszteletet az ottani katolikus hívek részére, ezúttal vasárnap délelőtt 10 órákor lesz a szentmise s Huber Ferenc fog prédikálni.

Az evangélikus templomban azistentiszteletet folyó hó 26-án vasárnap délelőtt 10 órákor Labossa Lajos ev. vallás-tanár, h. lelkes tartja.

Két tiszti orvosi állásra hirdet pályázatot a város

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szombaton meghirdették a pályázatot két községi tiszti orvosi állásra, amely dr. Balkányi és dr. Széll Kálmán nyugdíjazása folytán üresedtek meg. Ezzel kapcsolatban a főispán az alábbi pályázati hirdetményt bocsátotta ki:

Debrecen szab. kir. város törvényhatóságánál nyugdíjazás folytán megüresedett, illetve folyó évi október hó 1-én megüresedő kettő, a IX. fizetési osztályba sorozott községi kerületi tiszti orvosi állásra pályázatot hirdetek.

A betöltendő állásra előírt képesítés a városi szervezeti szabályrendelet 263. §-ának 6. pontjában van előírva s az állással járó illetményeket pedig a mindenkor kormányhatóság jóváhagyást nyert közgyűlési határozatok szabályozzák.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az álláshoz megkívánt képesítéseiket és eddigi alkalmaztatásukat, továbbá magyar állampolgárságukat, büntetlen előéletüket, testi és szellemi képességüket igazoló okmányaikkal szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám 1928. évi szeptember hó 10. napjának déli 12 óráig adják be. Az elkészített pályázati kérvényeket nem veszem figyelembe.

Akik jelenleg is Debrecen szab. kir. város törvényhatóságának szolgálatában állanak azok a fenti okmányok csatolását mellőzhetik.

Debrecen, 1928. augusztus hó 24.

Hadházy, főispán.

Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabban beszerezhető a

Tüzelő és Épületfahereshedelmi Rt.-nál. Debrecen Sas-u. 4. (Kossuth-utca sarok. Kölcson's Segélyző palota.)

Olvassa a Hajdúföldet

A filmtermelésnek be kell kapcsolódnia a kultúra terjesztésébe

Germán filmprimadonnák nélkül a magyar népszokások megörökítését és terjesztését kell szolgálni a magyar filmzésnek

A legszelebb, a legelterjedtebb és a legnagyobb jövő előtt álló művészet: a film. Nincs az az eldugott falu, ahol a vasárnapi szórakozást ne a mozi szolgáltaná. A film szuggesztív erejénél fogva azután nemcsak mint szórakozás jelentkezik, hanem a mozi látogató legkülönbözőbb társadalmi rétegek kulturális irányítójává is válik. A jövő kulturális fejlődésében a filmnek igen nagy szerepe lesz — mint ahogyan már is van — épen azért szükségesnek látszik, hogy néhány percig elbolyongjunk a filmek világában.

A filmzés két főhibája

Ma a film még nincs beállítva egyetemlegesen a kulturális fejlődés szolgálatába és csak a saját szuggesztív erejénél fogva szól bele a kultúrába. Ennek azután nagyon sok esetben igen káros következménye van. Most nem a detektív rémregények szerepéről lesz szó, hanem a filmnek a szociális irányban végzett hamis és veszélyes munkájáról.

Ez azonban mélysegesen be van ágyazva társadalmi rendszerünkbe és onnan kihozni nem valami könnyű. Az első végzetes hiba a film készítésénél az, hogy a film előállításánál ugyanaz a szempont az irányadó, ami a szappan és pálinkafőzésnél is érvényesül. Nem azt nézik, hogy mit terjeszt, hanem azt, hogy mennyi hasznot hajt. A film irányvonala tehát elsősorban is ehhez igazodik.

A második hiba az, hogy aki a filmen játszik, az el van szakadva azoktól az életformáktól, amelyekben játszanía kell. Így aztán, ha a játékba nem is undorító, de minden esetben hamisan játsza meg szerepét.

Ezek a hibák nem új jelenségek, hanem a szinpadról mentek át a filmre. Természetes azonban az, hogy ebből a két főjelenségből egy egész sereg mellékágazat is nyulik ki, amelyek szintén a film kulturális tevékenységének a kárára vannak. Ezeknek a hibáknak a kiküszöbölése nélkül a film nem lehet az egészséges kultúra terjesztője. De viszont e hibák kiküszöbölése nem könnyű feladat, mert nemcsak a művészet minden ágával és hibáival vannak szorosban összenöve, hanem a társadaloméval is. Így aztán az első számú hiba csak az összes társadalmi és művészeti viszonyok megváltozásával szűnik meg.

A kultúrához nem játék, hanem valóság kell

A második számú jelenség egyes pontjait a különböző rendezői kválitások és technikai haladás az ipari termelés többi ágával egyidejűleg, ugyahogy megoldja, bár a kapitalista hasznájáshoz tendencia még ebben az esetben is igen erősen érvényesül.

A „Nagyváros szimfóniája” és a „Szent Hegy” az élet valóságaitól elszakadt sztár kiküszöbölésére törekszik. Az előbbi egy nagyváros életét mutatja be, de nem a megszokott sablonnal, hanem szinte elkápráztató módon. A másodikban német turisták játszanak, akik hétfő reggeltől szombat délig gyárakban, irodákban dolgoznak; szombaton déltől pedig vasárnap estig háti- zakkal a hátukon, szögescipővel a lábukon járják a természet öléit. Nincs a világnak az a színésze, aki azt bírná adni, amit adnak ezek a turisták. Ha egy sztár a szerep érdekében megtanul a csillagos ég alatt pokrócban hálai, ezt csak azért teszi, hogy a szerep így kívánja. De egy gyárban és irodában dolgozó ember az ő másfélnapos turázása alatt a valóságos életét adja, a sztár pedig csak játsza. A kultúrához pedig nem játék, hanem valóság kell.

A filmek szexuális túltengése

Az elsőszámú hiba egyik legjelentékenyebb és legfájdóbb mellékhatása a szexuális túltengés. A filmeknek 90%-a szexuális vonatkozású, ami annak a reális következménye, hogy az eddigi kulturális szolgáló osztályok összes energiáját borba, kártyába és szeretkezésbe folytották bele. Ezt a kulturát azután átvették a mozi támogatott összes más usztályok is, de különösen — és ez a legfájdóbb — a munkásság. Átvették azért, mert más kultúra nem volt. A nyers ösztönt azután különböző formákba bujtatták és eszményesítették. De az ideális női típusra bármennyire is szükség van, azt semmiesetre sem mozivászon fogják bemutatni a jól megfizetett filmsztárok. Ezt a női típust valahol máshol kell keresni.

A születendő új társadalmi rétegek problémája egészen más kérdések körül forog. A filmgyárak mai igazgatói azonban ezek közül nem akarnak egyet sem észre venni. Ahhoz pedig, hogy a film az igazi kultúra szolgálatában álljon, a film

egész etikájának át kell alakulni.

A magyar film

Nem volna teljes a cikk, ha a mostan nekiinduló magyar filmtermelésről nem emlékeznénk meg. Az, hogy Magyarországra a filmkapitalisták nem vetették magukat rá olyan mértékben, mint a gyűfára és az, hogy a magyarság ezernyi fájó problémája és a magyar néplelek veszendőbe induló még ezernyibb ősi finomsága, szokása, népmeséje és kultúrája szinte ~~kevés~~ a magyar film útjára indulást — de filmkapi alisták nélkül. A külföldről behozott filmek után fizetendő adóból hozzáértő, becsületes szakértőkkel és szociológusokkal létesített filmvállalat megmenthetné a magyar néplelek mesekincstárát. Erre ma ugyanis nagy szükség volna.

Azokban az eddig készített egy-két magyar film az ilyen irányú iluziók teljes szétrombolását kezdte meg. Mert a harmadrangu technikával elkészített magyar csárdás nélküli, csúrák eredetű, németek által lejátszott „Csárdás királynő” mindent szolgál, csak a magyar néplelek meséjének a megörökítését nem. Hiába volt ott az öreg magyar Hortobágy.

Kíváncsian várjuk a Hatvan környékén mostanában felvett „Magyar pszóda” című filmet. Előre nem akarunk bírálót mondani, majd csak akkor, ha meglátjuk. Egyelőre csak annyit, hogy a magyar munkás és magyar paraszt lelkivilágát csak a magyar munkás és magyar paraszt mutathatja be. Ezeknek a felvételéhez pedig csak egy fotográfáló masinára és egy-néhány munkáját becsületesen elvégző emberre van szükség. Ragyogó bőrű, hófehér combu német primadonnára nincs.

Krokodilus a sineken

Brescia, augusztus 24. Az elmúlt éjszaka nagy riadalom történt Brescia állomásánál közelében. Az állomáson a késő esti órákban keresztülfutott egy tehervonat, amely többek között több ragadozóállatot is szállított egy állatkertnek. Közvetlenül a tehervonat keresztülszáguldása után észrevették, hogy a vasuti töltésen egy hatalmas tömeg fekszik világító nagy szemekkel. Amikor közelébe mentek, meglepetve vették észre, hogy egy óriási krokodil az a mozgó tömeg, amely a vasuti töltésről lefelé kuszlik. A krokodil úgy látszik, elszabadult ketrecéből és lecsuszott a tehervonatról. Nagy nehézségbe ütközött, amíg az óriási állatot ismét el tudták fogni.

Már a nők is paktumot akarnak kötni a világ férfilakosságával

Páris, augusztus 24. A nők egyenjogúságért harcoló nemzetközi női bizottság hétfőn a Kellogg-paktum aláírása alkalmából Párisban ülést tart, amelyre 14 állam női delegációit várják a rendezők. A nemzetközi bizottság mindazoknak a minisztereknek, akik a Kellogg-féle szerződés aláírására Párisba érkeznek, át fogja nyújtani egy nemzetközi női paktum tervezetét.

és kérni fogja, hogy az államok kiképezzék azt be törvényeik közé.

A paktum első paragrafusa így szól:

A szerződő felek kötelezik magukat, hogy államuk területén ratifikálják ezt a paktumot, amely a nőknek a foglalkozás és hivatás minden ágazata terén egyenlő jogokat biztosít a férfiakéval.

Bagi és társa, Kaba

gépgyára és hengermalma

Telefon: 5. — Sörgöncym: BAGI, KABA. — Alapítva 1897. évben.

szállít mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszert csavaros kapálókei, átalakított magánjárókat, készített gépkocsikat, vasszelektorga-yos, rézőnő, kazán és autogénhegesztő munkákat, malomhengerek csiszolását és rovátkolását.

Kutfurási vállalata teljes szavatossággal készít új árterzi kufákat bármely mélységre, végez próbai furásokat és elapadt árterzi utak rendbehozását. „Casso” traktorok képviselője.

BANÁN-BEHOZATAL

ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB TÁPLALÉK

B.P. TELEFON: L 982-25

Beiratkozás
a debreceni egyetemre

A debreceni Tisza István tudományegyetem rektora az 1928-29. tanév I. félévi egyetemi beiratkozások ügyében a következőket teszi közzé: Azok, akik a debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetemre való felvételüket kérik, — kellően felszerelt folyamódványukat augusztus 31-ig az illetékes dékáni hivatalhoz benyújtani tartoznak. Melléklendők a következő eredeti okmányok: Születési bizonyítvány, középiskolai érettségi bizonyítvány, erkölcsi bizonyítvány folyamódó n. m. zethüségéről és erkölcsi megbízhatóságáról, ha a folyamódó hadiárva, ennek közhatósági igazolása, ha a folyamódó atyja harctéri szolgálatot teljesített, a Károly csapatkereszt elnyerésének igazolása, közhatósági bizonyítvány folyamódó szüleinek foglalkozásáról, vagyoni helyzetéről és arról, hogy a szülők mióta laknak jelenlegi szülőhelyükön, hol laktak azelőtt s amennyiben több helyen laktak volna, mi volt a foglalkozásuk régebbi lakóhelyükön?

A felvételt kérő hallgatók ha egyúttal tandíjmentességért, vagy tandíjkedvezményért is folyamódni, eziránti kérvényüket a felvétel iránti folyamódványukkal együtt tartoznak benyújtani.

Azok, akik az egyetemre felvételtek, szeptember 10-ig a kari határozatról a kari feketetáblán értesülni fog és a kari határozat keltétől számított 7 napon belül beiratkozni tartoznak. A folytatólagosan iratkozó leckeprézt fizető hallgatók szeptember 1-12-ig iratkozhatnak be.

Azok, akik folytatólagosan iratkozni be s egyúttal tandíjmentességet vagy tandíjkedvezményt is kérnek, eziránti kérvényüket augusztus 31-ig tartoznak benyújtani az illetékes kar dékáni hivatalához s akár kaptak tandíjmentességet, akár nem, — szeptember 12-ig bezárólag kötelesek beiratkozni.

Az utólagos beiratkozás kellően igazolt irásos kérelemre szeptember 16-tól kezdődően szeptember 30-ig kizárólag az egyetem rektorának engedélye alapján eszközölhető.

A tanfolyam elején eddig szokásban volt tanári aláírások a hittantudományi, a jog- és államtudományi, valamint a bölcsészeti nyelv- és történettudományi karon megszűnnek. Az orvosi karon azonban továbbra is érvényben maradnak.

Utólagos beiratkozásnak szeptember 30-án tul rektori engedéllyel sincs helye. Az egyetemen az előadások szeptember 17-én, hétfőn kezdődnek.

Az egyetemi Diákjóléti Iroda a szegénysorsu és jó előmeneteli hallgatók erkölcsi anyagi támogatásával foglalkozik s őket bármilyen tekintetben tájékoztatja és felvilágosítja.

Az egyetemi hallgatók részére Debrecenben a következő diákjóléti intézmények állanak rendelkezésre: a ref. kollégium, a Szent László kollégium, valamint a Tisza István Internátus, továbbá: az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület internátusa, a MANSZ. leányotthon, a Mensa Academica.

— **A Fazekas Mihály reáliskola évmegnyitói híre.** A debreceni m. kir. áll. reáliskolában augusztus 30. és 31-én tartjuk meg a javító, különbözőzeti, pótló és magánvizsgálatokat. A magánvizsgálatot tevő tanulók aug. 29-én tartoznak az igazgatóságnál jelentkezni és mind a felvételi és magánvizsgálati, mind pedig a tandíjakat kifizetni. Az összeg összesen kb. 160 pengő. A magánvizsgálat augusztus 30-án reggel 8 órakor kezdődik. A javító vizsgálat a rendes tanulóknál díjtalan; a magántanulók azonban vizsgálati díjat tartoznak fizetni tárgyaként 3 pengő 20 fillért. Az összeg diákintézmények segítségével szolgál. A különbözőzeti vizsgálati

díj tárgyaként 3 pengő 20 fillér. A javító és különbözőzeti vizsgálatok is augusztus 30-án reggel 8 órakor kezdődnek a magánvizsgálatokkal egyidejűleg. Szeptember hó 1. és 3-án 8-12-ig folytatjuk a tanulók utólagos beiratását. Ugyanakkor írja be a tanulókat az illető osztályfőnök. Ez alatt a két nap alatt még a júniusban beirt tanulók is felvételi jegyükkel az osztályfőnököknél megjelenni tartoznak beírás végett. Szeptember hó 4-én fél nyolc órakor az összes tanuló az iskola udvarán gyülekeznek és innen zászló alatt felekezetek szerint a templomba mennek évmegnyitói istentiszteletre. Ez első sorban a rk. és ref. vallású tanulóknak szól, a többiek vallásukatól függetlenül utasítás szerint mennek a templomba. Istentisztelet után évmegnyitói ünnepély, fegyelmi szabályok ismeretése, osztályrendezés, órarendközlés, a segítőegyesületi tankönyvek folytatólagos kiosztása. 5-én rendes tanítás. A tanári kar alakuló érte-

kezlete 29-én délután fél 5-kor lesz. Dr. Zalai János igazgató.

— **Beiratkozás a női felső kereskedelmi iskolába.** A női felső kereskedelmi iskolába beiratkozni szeptember 3-ig bezárólag naponként 9-12 óráig lehet (Kálvin-tér 2.) Beiródi és mellékdíjak fejében 27.64 P fizetendő, a tandíj havi 20 P. A II. évfolyamba már csak 5 tanuló iratkozhatik be főigazgatói engedéllyel. Az iskolában igen nagy snlyt vetnek az idegen nyelvekre (német, francia, angol) és ezeket csoportokban tanítják. A javító vizsgálatra jelentkező tanulók f. hó 30-án 9-12 óráig adják be a bizonyítványukat és a 31-én 8 órakor kezdődő vizsgálaton a legpontosabban jelenjenek meg. Az iskolai év megnyitására vonatkozólag az iskola hirdetőtábláján kifüggesztett közlemény tájékoztatja a tanulókat. Az igazgatóság.

Rekordtermés gabonafélékben,
katasztrófális kilátások
a kapásnövényeknél

A legutóbbi hivatalos vetésjelentés óta eltelt három hét időjárását változó hőmérséklet és igen egyenlőtlen eloszlású csapadék jellemzi. Különösen nagy a csapadékhiány az ország északkeleti és délkeleti részeiben. A gabonafélék ezidőszerte cséplési eredményei a legutóbbi becsléssel szemben újabb emelkedést mutatnak, viszont a kapásnövények, kertivetemények és mesterséges takarmányok további nagy visszaesést.

A buza
cséplése mindenütt teljes erővel folyik. A szem általában szép fejlett és acélos; hektoliterenkénti minőségi súlya 78-82 kilogramm között változik. A szalmatermés is igen jó. A valószínű terméshozam mintegy 628,000 métermázsaival kedvezőbbnek mutatkozik a három héttel azelőtt felbecsült termésmennyiségnél. **24,980,000 q. a folyó évi valószínű búzatermés.**

A múlt évben összesen 20,938,000 q. buza termelt, tehát az idei termés ilyenformán 4.042,000 q.-val több a tavalyinál.

A rozs
cséplése számos helyen már befejeztetett. A hektoliterenkénti minőségi súlya országos átlagban 74,24 kilogramm. Kat. holdanként 7,11 q. vagyis összesen mintegy **8,208,000 q az idei valószínű rozstermés.**

Tavaly 5,681,000 q rozs termelt, az idei termés mennyisége tehát 2527,000 q.-val nagyobb.

Az árpa
szemfejlődése általában igen jó. Holdanként 8,44 q, összesen pedig mintegy **6,019,000 q a folyó évi valószínű árpatermésünk.**

Tavaly 5,156,700 q árpa termelt. A zabtermés holdanként 7,39 q,

összesen mintegy 3,373,000 mázsa. Tavaly 3,268,000 q zabtermésünk volt.

A szemes tengeri cső- és szemképződése általában nagyon hiányos s igen sok a meddő szár.

Albánia királysággá alakult

Róma, aug. 25. Tiránából jelentik: Néhány nappal ezelőtt megválasztott alkotmányozó nemzetgyűlés ma tartotta első ülését, amelyen megjelent Ahmed Zogu is. A megnyitóbeszéd után, amelyet Elias Vrioni külügyminiszter mondott, Ahmed Zogu lelkes ováció közepette elhagyta a parlamentet. Az alkotmányozó nemzet-

gyűlés ezután megszavazta azt a törvényt, mely a királyságot proklamálja, majd elhatározta, hogy Ahmed Zogunak ajánlja fel a trónt.

Ezt a határozatot külön küldöttség közölte Ahmed Zoguval, aki a választást elfogadta.

Holdankint mindössze csak 6.17 métermázsa, összesen pedig mintegy 11,443,000 q szemestengeri termésre van kilátásunk.

Tavaly 17,361,000 métermázsa tenygeritermésünk volt.

A burgonya
a szárazság és hőség folytán nem fejlődhetett s a gumók általában aprók maradtak s így ezidő szerint a várható termés igen gyengének ígérkezik.

Holdanként 30.59 métermázsa, összesen pedig mintegy **14,102,000 métermázsa burgonyatermésre van kilátás.**

Tavaly 20,049,000 métermázsa burgonyatermésünk volt.

A kerti vetemények csak öntözött területeken adnak rendes termést, egyéb helyeken a szárazság miatt nem fejlődnek.

A legelők legnagyobb része teljesen kiszült.

A gyümölcsstermés általában gyenge, sok a férges és lehullott gyümölcs.

A szőlőknél
a fürtök és szőlőbogyók fejlődése sok helyen nagyon lassan halad s a szemek aprók maradnak.

A szőlő ára minőség és fajta szerint kilogrammonként 1 pengőtől 1 pengő 80 fillér között mozog. Ezidő szerint **közepes termés várható.**

A bor ára Malignand fokoncént és minőség szerint 3 és fél fillértől 8 fillér között mozog, ami literenként 35 fillér — 1 pengő 40 fillér árnak felel meg. A borkereslet és kínálat szünetel.

Hajduböszörményben is földgázt
és meleg vizet keresnek

(A Hajduböszörményi tudósítójától.) Az Alföldön az utóbbi időben mind gyakrabban hallunk arról, hogy kutatókat végeznek meleg vizű gyógyforrások, gáz olaj- és petroleum tartalmu rétegek után. Különösen, mint múlt számunkban is említettük, a karcagi és szoboszlói földek és azokkal határos földrétegek azok, melyekben geológiai föltevések szerint leginkább található gáz-, olaj- és petroleumrétegek. Ez indította Hajduböszörmény város polgármesterét, dr. Somossy Bélát is arra, hogy a város határában kutatást végeztetett. Ezt megelőzőleg a böszörményi közgyűlés már foglalkozott e felvetett kérdéssel s a polgármester indítványát elfogadta azzal az indokolással, hogy ha a furatás nem tárna fel gáz-, vagy olajréteget, ártézi kutra ugy is szüksége van a városnak utca öntö-

zésre.
A mul héten meg is ejtette a kutatást dr. Pávay Vajna Ferenc bányafőtanácsos, orsz. főgeológus, s a kilátás eredményéről a Hajduböszörmény városának alkalmá volt tudomást szerezni Dobay Károly műszaki főtanácsos, városi mérnöktől, ki azt is említette, hogy a furatáshoz szükséges eszközök már készen is állanak. Dr. Pávay Vajna Ferenc főgeológus igen kedvező nyomokat talált kutatásai során, s szerinte Hajduböszörmény városnak a szoboszlói határ felé elterülő „Ugar” nevezetű földön kell a furatást megkezdeni, mert ott van a földréteg, melynek redőboltozata ugyanolyan felépítésű, mint a többi alföldi, már kinyomozott forró gyógyvizű és gázt öntő redőboltozatoké. A furatást a város rögtön megkezdi, mihelyt dr. Pávay főgeológus részletes tanulmányát megküldi a kutatás eredményéről. A furatás költségeihez az államtól is kér segílyt a város, melyet ugy hiszünk fog is kapni. (mol.)

Bikszádi gyógyforrásvíz

gyomor-fájás, nehéz emésztés,
gyomorégés ellen a legjobb.

Fizessen elő a Hajduböszörményre

HIREK

1928 augusztus 26. (Vasárnap)

Prot.: Izsó. Kath.: Zefirin

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Meleg és átmenetileg zivatarra hajló idő.

Városi muzeum nyitva 9—12-ig
Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10—12 óráig

Vasárnap délután és éjjel a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Kigyó, (Piac-u. 33.), Magyar korona (Éterfia 10), Csokonay, (Mester-u. 43), Arany János, (Csapó u. 77) Mátyás kir. Márton Kálmán-u. 1.

1928 augusztus 27. (Hétfő)

Prot.: Gebhárd. Kath.: K. József.
Városi muzeum nyitva 9—12-ig, 2—4-ig.

A gyógyszertárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Agyal Piac-u. 50., Reménység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czegléd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

Szell László kitiintetése. A Kormányzó dr. Szell Lászlót, a pallagi gazdasági akadémia kiváló és tudós professzorát a szakoktatás terén elért sikeres működéséért gazdasági főtanácsossá nevezte ki. Dr. Szell László kitiintetése méltán kelt örömet és megelégedést a debreceni és tisztántul magyar társadalom körében, mert Szell professzor nagy tudásával, széleskörű tudományos, gazdasági és hazafiai irányu tevékenységével minden tekintetben rászolgált a magas elismerésre.

Az osztályorsjáték húzása. Az osztályorsjáték húzásán a következő nagyobb nyeremények huzattak ki: 100.000 pengőt nyert: 9433. 5000 pengőt nyert: 10493, 13389. 4000 pengőt nyert: 64125. 2000 pengőt nyert: 11810 29391 54684 65429. 1000 pengőt nyert: 18870 35301. 600 pengőt nyert: 8617 18401 23042 27995 32559 42849 62118. 500 pengőt nyert: 2451 3565 8561 8757 13270 21955 23032 23311 23409 23840 28158 31950 32657 41240 50038 54663 58046 63022 66552 66845 67594 69741 70975 71353 75344. 200 pengőt nyert: 323 725 2596 2826 3459 3694 8128 8321 8682 11214 12485 13602 14371 14844 14999 15033 15448 15560 15918 16144 17326 17378 17509 17535 18057 18855 19211 20983 21865 22793 22871 23185 23427 23442 23527 23606 25540 25723 26944 27724 28802 31407 31581 31762 32331 34007 34847 35089 35401 35512 35541 36391 37094 37741 38829 38880 39119 40340 42328 43573 43847 44076 45181 45239 46220 46585 48607 49685 52407 52821 53679 54074 56619 57190 57748 58491 59039 60072 60439 60454 61560 61680 61760 63384 64253 64596 64851 65291 65797 65857 67061 67301 69085 68114 68421 68830 69561 70901 71809 72289 74048 74070 74095 74290 74308 74973 75464 75641 75889 76461 79145 79942. Ezenfelül 125 pengőt nyert: 1846 szám. A húzás folytatása augusztus 28-án, reggel fél 9 órakor lesz.

Árverés a vasutnál. Debrecen állomás teherkiadási raktárában f. hó 28-án árverés tartatik, mely alkalommal eladásra kerülnek, u. m.: 2 csomag szerzetadomány, 2 darab divány, 5 hordó bor, 20 darab színházi díszlet, 4 láda színházi jelmez, 1 darab üres, használt boroshordó, 1 láda fűszeráru, 1 darab kétágu létra, 1 láda cukorka, 1 láda szappan, 10 láda citrom, 1 láda pálinka, 3 hordó rum-barack, lengyel pálinka, 5 darab kubikos talicska, stb.

A KELLOG-PAKTUM

Amerika, Anglia és Franciaország a legyőzötteket fojtogatva felesküsznek az örök-béke megőrzésére.

Ostromállapot Szeben- és Brassó-megyében

a rablóvezér Balan miatt, aki saját anyját is meggyilkolta

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy az oláh impérium óta a balkáni rablóromantika teljesen urrá lett a szerencsétlen Erdélyben is. A sok garázdálkodó rablóvezér legnevezetesebbike, Balan Nicolae tovább folytatja rémtetteinek sorozatát. Tegnapelőtt vakmerő kegyetlenséggel három embert ölt meg. A Feketehalom közelében lévő fürdőn

meggyilkolta a bérliót és két vendégét,

Folberth András tanítót és Seifert József segédjegyzőt. A bandita a fürdőépület verandájának ablakához állt és három egymásután leadott lövéssel ölte meg a három férfit, akik csendes kártyázással szórakoztak. A gyilkos, miután a holttesteket kifosztotta, a bérlő 15 éves leányát is elrabolta gépkocsiján, amely az uton várt rá.

A csendőrség reggel, amikor egy pásztor a fürdőbérli leánykáját a

A „Hajdúföld” pénztárnokának súlyos balesete. Súlyos szerencsétlenség érte szombaton reggel Kiss Lajost, a Hajdúföld érdemes pénztárnokát, aki a kora reggeli órákban kerékpáron igyekezett be hivatalába. Mikor a Nyugati-utca 11. szám elé ért, egy nagy sebességgel száguldo motorkerékpár belerohant a kerékpárba, melyen Kiss Lajos ült. A motor oldalba kapta a kerékpárt, melyről Kiss Lajos lezuhant és a fején, valamint a karján súlyos zúzódásokat, testén pedig fájdalmas ütődéseket szenvedett. Esméletét azonnal elvesztette s vérző sebeit az előhívott mentők köztették be, majd pedig kiszállították az egyetemi klinikára. Állapota súlyos ugyan, de egyáltalán nem veszélyes. A „Hajdúföld” szerkesztősége és kiadóhivatala, ez az egyé forrott család őszinte részvétellel és baráti szeretettel áll betegágya körül s reméli, hogy a legrövidebb időn belül gyógyultan és egészségesen tér vissza körünkbe.

Nyukosz hirdelmény. Az elnökség az idén is a Nyukosz tagok részére porosz köszönet kedvezményes áron szándékozik beszerezni, miért is felkérjük tagjainkat, hogy az általuk szükséges mennyiséget augusztus 28-án és szeptember 4-én mindenkor délután 5—6 óra között a fősoport hivatalos helyiségében bejelenteni sziveskedjenek. Későbbi bejelentések már nem lesznek tekintetbe vehetőek. — Szeptember 1-től kezdve hivatalos órákat minden kedden délután 5 és 6 óra között tartunk. Elnökség.

Hirdessen a Hajdúföldben!

havasról visszahozta, megállapította, hogy a hármass gyilkosságot Balan egy Steiger nevű soffőr segítségével követte el, aki Balannal együtt szökött meg a fegyintézetből.

Tegnap egy egész zászlóalj csendőrt rendeltek ki a banditák üldözésére, akik autóval áthajtottak a törzsvári szoroson, a gépkocsit elhagyták és bemenekültek a hegyek közé. A szebeni hadtestparancsnokság a megismétlődő rablómerényletek miatt ostromállapotot rendelt el Szeben és Brassó megyék területére.

A csendőrpátrulokhoz felfegyverzett pásztorokat osztottak be, akik ismerik a havasok között a járást.

Balan elvetemedettségére jellemző, hogy

saját édesanyját is meggyilkolta.

Ujabb jelentések szerint a banditák Muscel megyébe helyezték át működési területét és ott is elkövettek már egy kegyetlen rablógyilkosságot.

— **Értesítés az unitárius hívekhez.**

Az újonnan épített s. junius 7-én felszentelt unitárius imaházban (Hatvan-utca 24. sz.) minden hónap első vasárnapján délelőtt 10 órakor istentisztelet és nagy ünnepek másodnapján ürvacsoraosztás is lesz. Felkérjük híveinket, hogy az istentiszteleteken lehetőleg minden alkalommal megjelenni sziveskedjenek. Legközelebbi istentisztelet szeptember 2-án délelőtt 10 órakor lesz, amikor imádkozik és prédikál Józán Miklós püspöki vicarius. Ezt megelőzőleg szeptember 1-én, szombaton délután 7 órakor a gondnoki hivatalban (Hatvan-utca 24.) persbiteri ülés és egyházi énekpróba lesz, amelyre a híveket meghívjuk. Presbiterium.

— **Szünetelés a vizsgálatásban.**

A világitási vállalat igazgatósága a következőket közli: Értesítjük vízfogyasztó közönségünket, hogy *folyó hó 27-én, hétfőn éjjel 11 órától 3 óráig* a víztorony mosása miatt nem lesz vízszolgáltatás. Értesítjük továbbá, hogy a vízhálózat mosása aug. 28-án megkezdődik és tart cca. 2 héttig. Ezen idő alatt helyenként kissé zavaros lesz a víz, miért is kérjük a közönség szíves elnézését. *Világitási Vállalat.*

— **Felhívás és értesítés!** A Mácsai Dalkör augusztus 31-én, pénteken este egyegyed 8 órai kezdettel kezd meg a nyári szünet után az énekórát, mely kedd és pénteken kétszer van egy héten a Kollegium II. e. énektérképében (Kántusterem.) Uj tagok a dalkör és zenekar részére a fentjelzett napokon és helyen csak október 1-éig vétnek fel. Elnökség.

DOLORES DEL RIO MEGHALT

Londoni jelentés szerint Dolores del Rio, mielőtt segíthettek volna Plymouthba menő hajó fedélzetén hirtelen meghalt. A művész nő vakbélgyulladását kapott, amely oly hirtelen rohanta meg, hogy azonnal meg kellett operálni. A sebet azonban valami infekció érte és Dolores del Rio, mielőtt seíthettek volna rajta, kiszenvedett.

Dolores del Rio, a mexikói származású molesztár a Fox-filmvállalatnál dolgozott. Európában a mult szonban érkezett le azzal a filmmel, amely Tolsztoj Leó világhírű regényéből, A feltámadásból készült. Ő játszotta a Szeralem tolvaja című film főszerepét is. Nagy sikert aratott a Carmen filmváltozatában, ahol partnere Victor Mac Laglen. Legnagyobb sikerét Dolores del Rio mégis a Nagy szüret című filmben érte el.

Dolores del Rio egyébként éppen európai körútra indult és Budapestre is el akart látogatni s ekkor ragadta el a halál.

— **Eljegyzés.** Ország Erzsike és Kovács Béla városi adóügyi tisztviselő Sárospatak jegyesek. 1928 augusztus 22.

— **Felhívás a Mária-pócsi bucsúra.** Ismételtén tudomására hozza a Mária-társulat Vezetősége a tagtestvéreknek és a híveknek, hogy az augusztus 26-án a Szentannai római katolikus leányiskolában délután fél 5 órakor nagy értekezletet tart, amikor is őhajtja teljesen ismertetni az adatokat a megjelentekkel szemben mihez tartás végett, melyre kéri a Vezetőség a tömeges részvételt, mivel a feliratkozás is folytatódólag lesz, sőt a szekeresek is felfognak vétetni. Kérjük azoknak is a megjelenése. A szállásra vonatkozólag ugy Szakolyban, mint Mária-pócsban az intézkedés megtételeit.

— **Uj gyógyszerész a Homokkerben.** A Homokkerben felállították a 21-ik debreceni gyógyszerterárat, amelynek jogosítványát Bernáth Miklós volt hajduböszörményi gyógyszerész, a gyógyszerész karnak egyik régi érdemes tagja kapta meg. Az új gyógyszerterárat dr. Láng Sándor tisztiorvos közbejöttével csütörtökön nyitják meg.

— **Versenytárgyalás szegély-köszállítására.** A város versenytárgyalást hirdett a burkolásokhoz szükséges szegély-köszállítására, amire számos vállalkozó tett ajánlatot. Szombaton felbontották a beérkezett pályázatokat, amelyek szerint az ajánlati összegárak 20—21 pengő körül mozognak. Egyedül a Gyöngyösmosmos-Farkasmáji kőbánya adott 14 pengő és 85 filléres ajánlatot, amely az összesek között a legolcsóbb.

— **Könyvajándék.** Mitrovics Gyula: A magyar esztétikai irodalom története c. mű most jelent meg. Hézagpótló könyv a magyar esztétikai irodalomban. A könyv, mely 456 oldalon jelent meg, kapható a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésében, Piac-utca 8. Telefon: 2—96. A mű ára P 16.

— **Állategészségügyi szabályrendeletet készít a város.** A városi tanács legutóbbi ülésén megbizta a közigazgatási hatóságot, hogy készítse el a város állategészségügyi szabályrendeletét. Ez részletesen szabályozni fogja a tenyészállatok vizsgálatának ügyét is. Addig amíg ez a szabályrendelet elkészül a tenyészállatok számára ugynevezett tenyész igazolványokat fognak kiadni.

RÁDIÓ-MŰSOR

Budapest. Délelőtt 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébánia-templomból. Szentbeszédet mond Szabó Pius dr, a tábori püspöki iroda igazgatója. 11,20: Evangélikus istentisztelet a bécsikaputéri templomból. Prédikál: Varsányi Mátyás dr lelkész. Énekel a dunántúli új énekeskönyv szerint 279 és 373. 12,30: Kamarazene. (Temesváry—Kerpely—Polgár). Szabó Lujza, a m. kir. Operaház művésznőjének közreműködésével. Szünetben pontos időjelzés, időjárásjelentés. 3,30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádió-előadás-sorozata: Bittera Miklós dr gazdasági akadémiai r. tanár. Gyök- és gumósövények természetének betakarítása és célszerű téli el-tartása. 4,15: Manchen Mariska rádiódulán-ja. Zongorán kísér Polgár Tibor. 4,45: Pon-tos időjelzés, időjárásjelentés. 5,15: A m. kir. 1. honvédegyalozred zenkarának hangver-senye az Angolparkból. Vezényel: Fricsay Richárd zenekari igazgató. 6,40: Z. Molnár László humoros előadása: Gárdonyi Géza: Egy szál drót, Bódi meg a huga és látta a pápát című novellát adja elő. 7,30: Előadás a Studióból, Három egyfelvonásos, Rendezte Sugár Károly, a Nemzeti Színház tagja és Gyarmathy Sándor, a Studió rendezője, 1. A gyilkos álarc, Fantazmagória 8 képbén, Irta: Hevesi Sándor, 2. A holicis Cupidó, Vigjáték egy felvonásban, Irta: Herczeg Ferenc, 3. Az öngyilkos, Aversenkő egyfelvonásos kom-édiája. — Az első darab után részleges sporteredmények. — A másik darab után a sporteredmények összefoglalt bemonadása és löversenyeredmények. 9,30: Pontos időjelzés, Utána: A Dunapalota-nagyszálló terraszáról ij. Radics Béla és cigányzenekarának hang-versenye.

Hétfő: Délelőtt 9,30 és 11,45: Hírek, közgazdaság, Közben 12 órakor déli harang-szó az egyetemi templomból. Utána: Ka-marazene (Temesváry—Kerpely—Polgár), 1. Mozart: Varázsfuvola — megnyitó, 2. Schu-bert: Rosamunda, balletzene, 3. Tschajkovsz-ky: Diótörő, suite, 1: Pontos időjelzés, idő-járás- és vízállásjelentés, 3: Hírek, közgaz-daság, élelmiszerárak, 4,45: Pontos időjelzés időjárás- és vízállásjelentés, 5: Illy János: Első dalok és a Vihar című novelláit olvassa fel. 5,45: Szilágyi Imre dr magyar hegedű-estje cigányzenekari kísérettel, 7: Mit üzen a Rádió? 8: A m. kir. Operaház tagjaiból ala-kult szimfonikus zenekar hangversenye a Budapest Székesfővárosi Állat- és Növény-kertből, Vezényel: Komor Vilmos kanagy, Szláv-est, E hangverseny szünetjében, körül-belül 9,25: Pontos időjelzés, hírek, 11: Schrammelzene.

Külföld: Bécs (51,7 és 57) Vasárnap Délelőtt 11 és délután 4,15: Hangverseny, 7: Varázsfuvola, Operaelőadás, Utána tánc-zene, Hétfő: Délelőtt 11 és délután 4,15: Hangverseny, 8: Kamarazene, 8,45: Mando-linhangverseny, 10: Gramofon-kabaré, Ber-lin (483,9) Vasárnap Délelőtt 6,30: Hangver-seny, 11,30: Hangverseny, 5: Ótórás tánc-zene, 8,30: Modern operettnyitányok és köz-zenek, 10,30: Tánczene, Hétfő Délután 5: Szórakoztató zene, 7,30: A berlini rádió-kiállítás, 9: Zenekari hangverseny, Breslau (322,6) Vasárnap Délelőtt 12: Hegedűhang-verseny, Délután 4,30: Szórakoztató zene, 6,55: Dalest, 8,30: Aratóünnep, 10,03: Tánc-zene, Hétfő: Délután 4,30: Szórakoztató zene 8,30: Katonazene, Majna-Frankfurt (428,6) Vasárnap délelőtt 11,30 és 4,30: Zenekari hangverseny, 8,30: Kamarazene, Utána tánc-zene, Hétfő: Délután 4,35: Operarészletek, 7,30: Puccini: Tosca, Operaelőadás, Utána gramofon- és tánczene, Prága (348,9) Vasár-nap délelőtt 10: Egyházi zene 11 és 12: Hangverseny, Délután 4: Rádió-kabaré, 6: Német előadás és hangverseny, 7: Mozart: Varázsfuvola, Operaelőadás, Hétfő: Délelőtt 11: Gramofon-zene, 12,05 és délután 5: Hang-verseny, 7,10: Kabaré, 8,30: Vigjáték-elő-adás, 9: Hangverseny, Róma (477,8) Vasár-nap délelőtt 10,15: Egyházi zene, Délután 1: Rádiótrió, 5: Hangverseny, 6: Tánczene, 9: Zenekari hangverseny, Hétfő: Délután 1: Rá-diótrió, 5: Hangverseny, 9: Könyv zene, Utána tánczene.

— A cipészszakosztály ma, vasár-nap délelőtt 10 órakor az Ipartestül-letben ülést tart. Tárgy: városi cip-ők szállítása és több, igen fontos ügy. A tagok teljes száma és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosz-tály elnöksége.

MŰVÉSZET

K. Voith Ilonka hangversenye a rádióban

(A *Hajdútölde tudósijától.*) Az igazi, értékes művészi kvalitások igaz megbecsülésének szép jelét adta a budapesti rádió igazgatósága, amely megállapodott K. Voith Ilonkával, a kiváló debreceni operaénekesnővel egy budapesti stúdióban adandó önálló hangversenyére nézve. A hangverseny idejét már ki is tüzték és az szeptember 4-én este nyolc órakor lesz. A budapesti leadó-ból K. Voith Ilonka ez alkalommal opera-áriákat énekel s szépen ösz-szeválogatott műsorának érdekessé-gét fokozza, hogy ennek keretén bel-ül az ismert nevű, kitűnő debreceni zeneszerző: *Marschalkó* Gusztávné, *Galántly* Ágnes gyönyörű *Gyóni da-lát* a „*Rab magyar imája*”-t is elő-adja.

Művészi szempontból annál is je-lentőségesebb ez a hangverseny, mivel egy-két nagyon kivételes eset-től eltekintve a rádió igazgatósága még soha sem adott alkalmat vidé-ken élő művésznőknek vagy szerző-nek, hogy értékes kvalitásait a rádió leadóján keresztül ugyszólván az egész Európával megismertesse.

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak közleményel: Péntek—Vasárnap:

VIGSZÍNHÁZ

Két attrakció! KIZÁRÓLAG CSAK FELNŐTTEKNEK!

Páris áldozata

regény a párisi bohémvilágból 8 feje-zetben. A főszerepekben: VEREBES ERNŐ és ANDRÉE LA FAYETTE.

Megelőzi:

A sárga sátán

az amerikaiak harca az opiumcsempé-szek ellen 10 fejezetben a főszerepben: RICHARD TALMADGE

URÁNIA

A legyőzhetetlen

(Rinaldo, a bilincstörő) érdekfeszítő kalandörtörténet 10 fel-vonásban Női főszerepben: VIVIAN GIBSON

Megelőzi:

Nem vagy legény Berci!

két felvonásos bohózat

Zománczott edény háztartási cikkek raktára **Bészler és Dávid** vaskereskedésben, a Kossuth-szobor mellett. Telefon: 78.

Előzetes jelentés: Hétfő—kedd:

Vigszínház: Világfilm! Henry Du-puy-Mazuel regénye a kalandos életű magyar Kempelen Farkasról: A sakkjátékos, két részben, 14 felvo-násban. Első rész: Az élő automata, második rész: A cárnő foglya. A fő-szerepeket a francia művészek leg-jobbjai játsszák.

Uránia: Világattrakció! Norma (Camille) egy szerető női sziv szen-vedése 10 felvonásban, a főszerepek-ben Norma Talmadge és Beregi Osz-kár. Megelőzik: A megbabonázott koffer és Repülő részvények, bohó-zatok.

METEORBAN

Vasárnap:

Garibaldi

Világattrakció 12 felvonásban

Rina de Liuro grófnő és Guidó Graciosival

A három pocakos

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor

— 500 darab kerékpár eladása darabonként is. 5 pengő heti rész-let. Grammofonok, Varrógépek, Rá-dió, Douglas, Exselsior Jap, Zün-dapp, Nerakar motorkerékpárok rak-tára és képviselote. Háromkerékű teherszállító motorkerékpárok. Leg-olcsóbb beszerzési forrás Csász János műszaki vállalata Debrecen, Király-utca 5.

TESTEDZÉS

A vidék legjobb athlé-táinak versenye Debrecenben

A vidéki atletika, amely a ma-gyar atletikának legerősebb bázisa és amelyből a főváros nagy egye-sületei mindenkor szabadon gazdál-kodhattak, ma már rohamléptekkel közeledik a főváros által nyújtott előnyök körében fejlődő athléták nivója felé. Ékes bizonyága ennek a MASz által július 12-én Buda-pesten rendezett verseny, amelyen a vidék válogatottjait állították a fő-városi válogatottak második garni-turájával szembe. Az eredmény meg-szemmisítő győzelmet hozott a vidék javára. Csaknem minden verseny-számot megnyertek a vidék váloga-tottjai, pedig a főiskolai világbaj-nokságok miatt több biztos győzelmi reményekkel startoló versenyzőjét nélkülözni volt kénytelen a vidék. Az elért eredmények nem a főváros válogatottjainak gyengeségét, hanem a vidéki athléták rohamos fejlődését mutatják, hiszen az elért eredmé-nyekkel a legnagyobb nemzetközi versenyeken is lehet értékes helye-zéseket szerezni. E versenynek az

állandósítása nagyban járulna hozzá az atletika népszerűsítéséhez is, hi-szen a versenyen több néző volt jelen, mint akárhány nemzetközi mérkőzésen, mert a főváros szenzá-ciókra éhes sportközönsége már is-meri a vidékben rejlő tehetségeket és szinte jóleső örömmel élvezi a főváros elkényeztetett nagyságainak vereségét és a vidékiek hihetetlen energiával való törekvését a győzelem felé, amely sok esetben a vidék javára döntötte el a versenyt.

Szeptember 9-én a DEAC pályán találkozik a vidéki atletika minden reménysége és hatalmas verseny ke-retében mutatja be a vidék erejét és fejlődését. A MASz igen helyesen, minden évben más városban ren-dezi meg országos vidéki propaganda versenyét, amelynek nyomában az atletika hatalmas fellendülése kö-vetkezett Szegeden, Miskolcon és Pécsen Debrecenben ezideig a DEAC volt egyeduralgoló az athlétikai ver-senyeken, csak az idén vett nagyobb lendületet a DVSC athlétikai szak-osztálya. A két egyesület versengé-sének már is több örvendetes ered-ménye mutatkozik az ifjúsági athle-tika hata'mas fellendülésében. A vi-déki propaganda versenytől remélik athléta körökben azt a hatást, ame-lyet eddig Szeged, Miskolc és Pécs athlétikai életére gyakorolt a vidéki bajnoki verseny.

A középeurópai kupa

küzdelmek vasárnap kezdődnek meg Budapesten. A Ferencváros és a Hungária kerülnek szembe egymás-sal s papírforma szerint a Ferenc-város fog győztesen kikerülni a mér-kőzésből.

Debrecenben a DTE—DKASE mér-kőzés kerül lebonyolításra a nagy-erdei pályán fél 5 órai kezdettel. — Előzőleg a DMTE kombinált csapata játszik a Husiparos FC-vel.

A Bocskay csapata vasárnap Nyiregyházán játszik, ahol az Ny. KISE lesz az ellenfele.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.56

Budapest 90.56, Berlin 123.80, New-York 519.35, London 2520.50, Páris 20.29, Milano 27.20, Prága 15.39, Belgrád 9.13, Bukarest 3.18, Bécs 73.20, Amszterdam 208.22 és fél.

Gabonatőzsde:

A készrúpiacra a forgalom szintén jelen-téktelen volt. A tőzsdeidő elején csak egy két kötés történt. A tiszavidéki búzát 27,20—28, a felsőtiszait 27,10—27,85, az egyéb szár-mazásut 27—27,80 pengővel jegyezték faj-súly szerint. A rozs ára 24,90—25,25 pengő között mozgott.

A liszt- és őrléményiacra a malmok nem változtatták meg listárait. A korpát 21—21,25 pengővel jegyezték.

A terménycikkek piacán az élénkebb ke-reslettel szemben a kínálat csekély volt. A takarmányárpat 27—27,75, a sórárpát 28—31, a zabot 26,25—27,25, a tengerit 31,60—32,20 pengővel jegyezték.

DEBRECENI FA- ÉS SZÉNKERES-KEDŐK EGYESÜLETÉNEK IRÁNYÁRAI:

Aprított fa I. oszt.	...	P 4.20
" " II. " "	...	" 3.60
Hasábfá I. " "	...	" 3.60
" " II. " "	...	" 3.—
" vagon I. " "	...	" 3.20
" " II. " "	...	" 2.80
Porosz kőszén	...	" 8.—
Hazai szén I. oszt.	...	" 5.—
" " II. " "	...	" 3.60

mázsánként, házhoz szállítva, kész-pénzfizetés esetére.

— Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle patanással, igyék hetenként egyszerű reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. A hadikórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József vizet a súlyos betegek is szívesen használták, mert ez minden kellemetlenség okozása nélkül biztosan hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

767/1928. szám.

Pályázati hirdetmény

Debrecen szab. kir. város törvényhatóságánál nyugdíjazás folytán megüresedett egy a XI-ik fizetési osztályba sorozott műszaki segédnöki állásra pályázatot hirdetnek.

A betöltendő állásra előírt képesítés a városi szervezeti szabályrendelet 263. §-ának 5. pontjában van előírva s az állással járó illetményeket pedig a mindenkor kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyűlési határozatok szabályozzák.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az ezen álláshoz megkívánt képesítéseket és eddigi alkalmaztatásukat, továbbá magyar állampolgárságukat, büntetlen előéletüket, testi és szellemi képességeiket igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám 1928. évi szeptember hó 10. napjának déli 12 órájáig adják be. Az elkészült pályázati kérvényeket nem veszem figyelembe. Akik jelenleg is Debrecen szab. kir. város törvényhatóságának szolgálatában állanak, azok a fenti okmányok csatolását mellőzhetik.

Debrecen, 1928. augusztus hó 24.

Hadházy, főispán.

754. sz.
1928.

Mértékhitelítés

Felhívom Debrecen sz. kir. város II., III., IV. kerületben és a külsőségeken lakó kereskedők, iparosok, gazdálkodók, cséplőgéptulajdonosok, terménykereskedők, piacokon árusító termelők, gazdák és kofák, gyümölcskereskedők, rőfösök, fakereskedők és általában véve mértéket és mérőeszközt használó mindazon felek, akik az 1907 évi V. tc. 16. §-a értelmében vagyis a közforgalomban hitelítésre kötelezett mértéket vagy mérőeszközöket használnak, hogy azokat 1. évi szeptember hó 3-ikától november hó 17-ig időszakos hitelítésre a debreceni m. kir. Mértékhitelítő hivatalnál Teleki-utca 79. szám alatti hivatalos helyiségében mutassák be. A hitelítés napjáról minden egyes nyilvántartott fél a hivatal által posta útján is értesítettik s felhívom, hogy az átiratban feltüntetett napon és időben összes mértékeiket teljesen tisztán, rozsdamentes állapotban mutassák be időszakos hitelítésre.

Akik a mértékhitelítő hivatal nyilvántartásába nem szerepelnek, avagy tévedésből vagy helytelen címzés folytán értesítést nem kaptak, annak dacára kötelesek mértékeiket időszakos hitelítésre bemutatni, mert ellenkező esetben minden hitelítetlen mérőeszközt használó fél ellen a kihágási eljárás folyamatba foglaltatni, ami a mérőeszközök elkobzását is maga után vonja.

Debrecen, 1928. augusztus hó 1.

Állami mértékhitelítő hivatal
Debrecen.

Padlólakk

nagas fényű legszebb színekben,
egkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében

Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Hirdessen a Hajdúföldben

Nyilttér

Nagy helyiséget

irodákkal bérbé keresek. Ajánlatokat hétfőn reggel kérem 8-9-ig dr Pál Andor Bika-szálló.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Asztalos Hubert Béla
Csapó-utca 78. szám.

Hirdetmény

A m. kir. debreceni honvéd és közrendészeti kórház 1928. évi október hó 1-től, 1929. évi szeptember 30-ig terjedő időre a részére szükséges hus és élelmi cikkek szállítására árlejtést hirdet.

Az erre vonatkozó hirdetmény az érdekeltek által a kórház gondnoki hivatalában átvethető.

Kórházigazgatóság.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a HAJDUFÖLD-ben
a DEBRECENI UJSÁG-ban és a
a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

LEVELEZÉS

Megértő

pajtást s barátot uriember személyében keres fiatal független barna, molett nő, anyagi érdekek nélkül, leveleket: „Valakit várok” jelígre a kiadóba kérem. — Névtelenre nincs válaszom. 5859

Férjhez

menne intelligens jobb nő, jobb iparozhoz. Cimet, levelet kiadóba kérek „Megértő feleség” jelígre. 4017

Középkoru

barna nő ezuton óhajt megismerkedni középkoru férfival házasság céljából. Kézpénzem van. „Barna” jelígre a Hajdúföld kiadóba. 526

LAKÁS

Két

szoba, konyhas lakás elsejére kiadó. Egy ebédő, egy háló és antik butorok eladók. Érdeklődni Halköz 1., szobrász. 4416

Vagongyár

közelében Német utca végén, Kuczik telken, Bónis Sándorné tulajdonát képező 2 szoba, konyhas lakásból álló harminc évig adómentes új ház háromszáz négyszögöl kerttel, szivattyus kuttal jutányos árért eladó. — Máté ingatlan iroda, Piac utca 30. 4443

Dóczy

közelében, Kossuth u. végén lakó kéttagu család teljes ellátásra elfogad vidéki leányokat külön szobával. Loránffy u. 42., a park előtt. 5664

ORVOS
Gyógyszerész
Festő
Fodrász
Czukrász
Pincér
Hentes
Nyomdász
Lakatos
Gyári munkás
Soffőr
Szerelő
Permetező.

Telefon:
13 35
száma.

MINDENKI

megtalálja a
 foglalkozásának
 megfelelő

munkaruháját

Magyar Ruháipar

férfi- huruha nagy
áruházában

Bika-szálló
épületében.

Zongora

jó hangu használatra bérbeadó Batthyány utca 14. 5928

Kiadó

egy szoba és konyha gyermektelennek — Homokkert, Kis Áron utca 4. 5905

Két

szoba, konyha kiadó, Luther utca 22. 5906

Egy

üres szoba lakásért elemi osztályos tanuló privát tanítását elvállalom. Cim a kiadóhivatalban. 5907

Villamos

megállónál egy ágyas utcai butorozott szoba kiadó. Attila tér 5. 5908

Házhely

eladó 150 kvadrát — Puskás telep, Sámsoni kövesut fél, Siposs — 5912

Boldogkert

uszó utca 6 számú ház eladó, értekezni lehet ugyanott. 5913

300 négyszögöl

házhely és lakószobák eladók Vénkert, Domokos Lajos utca 26. 5916

Különbejárati

utcai butorozott szoba teljes ellátással uriember részére kiadó. Gólya utca 7. 5920

Hajduzóboszlón

butorozott szoba fürdőszobával, otthoni fürdőre is alkalmas azonnal kiadó. Értekezni Debrecen, Késses utca 28. 5922

Szent Anna u.

1. szám alatti házban 1 üzlethelyiség szept. 1-től kiadó. Értekezni a Gazdák Bankjába, Kossuth utca 17. szám 5918

Kétszobás

modern lakás nov. 1-re kiadó Varga utca 18. szám. 5919

Eladó

szép családi ház. Csapókeret elején — Klapka u. 42. 5898

Butorozott

szoba külön bejárattal két uriembernek kiadó Csapó utca 19. szám, Kleinné. 5888

Görbe utca

7. számú ház eladó, 2 szoba, konyha átadható. Értekezni ugyanott. 5891

Kiadó

az Ondódon, Vedres dűlőben az iskolánál számnéki új tanya 19 hold földdel. Értekezni Teleki utca 48., Kiadó Bánkon 20 hold föld 20. számú tanyával iskola közelében. Értekezni Teleki utca 48. szám. 5892

Egy

szoba, konyha, speiz, jószágtartással kiadó Nagy Pál utca 11. sz. Péterfiak temetőnél. 5893

Földszintes

udvari helyiségek lakásnak vagy csendes műhelynek kiadó. — Batthyány utca 7. sz. 5895

Eladó

kis családi ház Poroszlay ut 45. szám alatt 300 négyszögöl telekkel. Értekezni bármely délelőtt a Függetlenségi Körben 4440

Vasut

és országot mellett Téglagyár kiadó, esetleg eladó. Olcsó vétel eszközölhető a tulajdonostól 8 kat. hold földdel együtt, másnak is alkalmas. Több millió téglának alkalmas föld már a helyszínen. Szakszerűen kitermelve. Tulajdonos Kovács Pál B. Derecske, Béla utca 700. 5884

Két

szoba, konyha, előszoba, folyosó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó Hunyady utca 15. 4423

Vénkertben

egy szoba, konyhás lakás gyümölcsös kerttel, havi ötven pengőért bérbeadó. Máté ingatlaniroda Piac u. 30. szám. 4422

Csinosan

butorozott két ágyas szoba kiadó, esetleg orth. kóser kosztal is Nemzetőr utca 3-a. sz. 4430

Nagy helyiséget

irodákkal bérbekersek. Ajánlatokat hét-ön reggel kérem 8-9 óra között dr. Pál Andor, Bika szálló

Különbejárati

butorozott szobát keresek 23-tól szeptember 10-ig. Cimet kérek Stühmer fiók, Piac u. 69. szám. 4417

Üzletberendezés

egészben vagy tételekben is eladó Teleki utca 69. 4415

Kiadó

Ebesen 8 hold 1. oszt. feketeföld 20.000 pengőért és 3 hold a Wollaika telepen 7000 pengőért, Dienes iroda Fűvészkeret utca 16. 4415

Egy

esaládi ház, adómentes eladó Sámsoni ut Szeder utca 8. 5922

Elegáns

butorozott szoba központban szép parkos. új esaládi házban kiadó, Huszár utca 7. sz. Hatvan utcai kisállomás mögött. 527

Kiadó

egy szoba, konyha. Gólya utca 11. 534

Üzlethelyiség

kiadó a Kereskedelmi és Iparkamara székházában, értekezni lehet 8 órától fél 2 óráig. 543

Kiadó

a Tisztviselő telep mellett egész lakás, 2 vagy 3 szoba, sertésöl baromfi udvar, azonnal beköltözhető, cim: a kiadóban. 5924

Kiadó

egy udvari kis szoba. Herceg utca 12. 5923

Boldogkert,

Lovász utca 8. sz. ház melléképületekkel kiadó szept. 1-re. 5902

Halápon

36 hold tanyás birtok kiadó, értekezni lehet Timár utca 14. 5899

Kiadó

két szoba, és konyha, esetleg szőlővel. Károly Ferenc József ut 52. szám. 5927

Eladók

Bercsényi utca 15. sz. 3 szobás lakás 1600 []-öl gyümölcsös bérbház és szüretelő edények, értekezni lehet a helyszínen. 5974

Kiadó

feles tartásra 45 juh fekete földön gazdálkodónak, vidékre is. Szent Anna 23. Hajós. 4429

Kiadó

3 különbejárati utcai csinosan butorozott szoba, Kossuth u. 26. 4434

Különbejárati

egy két butorozott szoba uraknak, házaspárnak kiadó Hatvan utca 29. szám. 4438

Különbejárati

butorozott szoba kiadó Vörösmarthy utca 1. balra. 4439

Utcai

csinosan butorozott szoba intelligens urnak kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 4437

Azonnal

beköltözhető lakással eladó Oláh Károly u. 50. sz. ház. 4432

Kiadó

az ondódon 12 kat. hold föld tanyával, értekezni Honvéd utca 44. szám. 551

Kiadó

csinos utcai butorozott szoba, konyha Nyugati utca 34. októberre. 552

Kiadó

külön bejárati butorozott szoba egyetemhez közel, új villában, egy estleg két ur részére Károly Ferenc József ut 26. 542

Udvari

két szoba és konyha október 1-től kiadó. Teleki utca 6. 538

Szobák,

konyha, kamara, külön udvarral kiadó Budai Ezsaiás-u 15. 3984

Egyszobás

lakás, műhely, raktár, bolt azonnal kiadó — Csapó 11. Sümeginél 546

Hasznóbérbeadó

hosszabb bérleti időre 32 holdas cucai tanyás birtok, 40 holdas fanesikái tanyás birtok és 29 hold szováti ártó föld Értekezni lehet dr. Ticz János ügyvédnél Piac u. 32. 3952

Mikepérci útfő

erkekantelepen, új épületben, vízvezetékkel, helyiségekhez pénzes társat keresek engedély nélkül. Cim Erdélyi-utca 5 Sz. Kovács sylván. 3956

Egy kis szoba

kiadó. Cim a kiadóban. 3943

Egy utcai

butorozott szoba, különbejárati szeptember 1-re kiadó. Varga-u. 13. sz. 3944

Különbejárati

butorozott szoba két, három egyénnek is kiadó. Kigó-u 30. 4009

Eladó

Mérics u ca 6. számú ház, ugyanott 1 szoba konyha kiadó. 3964

Butorozva

és szoba, konyha kiadó Egyik lehet üres s. Nemezy Csapó u ca 71. 541

Különbejárati

butorozott szoba 1-2 személynek esetleg — konyha használattal is szeptember 1-re kiadó Késses utca 16. szám tuzerűzlet 4681

Butorozott

utcai szoba kiadó, — esetleg középiskolai tanulónak Hatvan u. 64. 4464

Egy

szoba, konyha, kamara pince lakás, mosókonyha használattal szeptember 1-ére kiadó Vigkedvü Mihály u 40. 4478

Egy

utcai szoba butorozva vagy anélkül szeptember 1-re kiadó 1 vagy 2 személy részére Késses u. 53. 4481

Kiadó

egy utcai és egy udvari szoba, konyha, speiz. Kút-u. 118. sz. 3970

Két ágyas

butorozott szoba esetleg konyha használattal kiadó. Vigkedvü Mihály u. 25. 3968

Egy külön bejárati

butorozott szoba kiadó Vigkedvü Mihály-utca 49. szám. 3969

4 utcai szoba

2 világos pince, 1 udvari és konyha október 1-re kiadó. Értekezni lehet déli órákban 1-ől 3 ig Honvéd u ca 58. szám. 3958

Kiadó

Veréb dűlőn 36. szám 15 hold föld hasznóbérbérlébe. Értekezni lehet Csokonai-u. 11. sz. 3960

Egy

fodrászüzlet berendezés azonnal kiadó. — Veselényi-utca 111. 3977

Egy

udarra nyíló szoba kiadó 1 magános nőnek, vagy gyermektelennek Kuruc u. 22. 3951

Kiadó

két szobás lakás, udvari, esetleg utcai, szeptember elsejére. Sarok-utca 12 sz. 545

Ötven hold

fekete föld kiadó Komperencia fa eladó. Timár-utca 19. 3975

Kiadó

butorozott szoba, tágas, világos, különálló épületben, vízvezetékkel, előszobával. Bethien-utca 67. 4978

3 szobás

lakás november 1-ére kiadó Mikás-utca 39. 3937

Különbejárati

utcai butorozott szoba uriembernek azonnal kiadó Kut utca 8. 3936

Kiadó

egy szoba, konyha, fűkamara gyermektelen családnak. Csokonai u ca 11. sz. 3961

Kiadó

Mester-utca végén két szobás lakás nagy nyitott verendával, különálló a ház és udvar. Értekezhetni Vár-utca 8. szám. 4607

Kiadó

egy ugvarra nyíló szoba butorozott vagy anélkül Kölcsei utca 21. 4001

Kiadó

2 szoba konyha, kamara, uri lakás Ujkert, Lehel 39. 654

Teljesen

külön bejárati csinosan butorozott szoba egy két ur részére — azonnal kiadó Ehrnfeld Széchenyi u 25. 4734

Egy udvarra

nyíló szoba kiadó — Maróthy György ucca 15. 3995

Kiadó

pinceszoba egy magánosnak Kigó u. 13. 3997

Butorozott

szoba 1-2 urileány részére kiadó. Esetleg zongorahasználattal. Péterfia 19. 4450

Két

szoba, konyha, kamara szeptember 1-re kiadó. Szeremlei u. 15 Katz telep. 4451

Üzlethelyiség

kiadó Csapó u. 56. alatt, ugyanott kiadó műhelynek, raktárnak alkalmas utcai bejárati pincehelyiség Értekezhetni er. Miklós, Hunyadi u 10. 4446

Butorozott

szoba kiadó két ur részére, vagy házaspárnak konyahasználattal. Bujdosó-u. 42. 4458

Kiadó

butorozott szoba esetleg konyahasználattal Rákóci u. 21. 4459

Kiadó

kisebb utcai szoba, konyha idősebb magános nőnek vagy fiatal párnak Arpad tér 6. 4444

Beégség miatt

kiadnám elsőrendű vendéglőmet percentes szakembernek. Cim a kiadóban. 525

Kiadó

csinosan butorozott szoba, különbejárati Piac u. 40., hátulsó lakás. 4387

Kiadó

központban egy vagy két ur részére szoba fürdőszoba használattal, télen központi fűtéssel. Cim a Független Ujság kiadóban. 4394

Kettő

személyes butorozott szobát keresek gyermektelen házaspárnak konyahasználattal. — Cim a kiadóban. 519

Két

szoba, konyha és előszobás lakás lelépésért átadó. — Telefon 14-36. 4406

Kiadó

kényelmes uri lakás, villamos megállóhoz közel. Sestakert, Komlóssy ut 66. sz. alatt. — Értekezhetni lehet ugyanott. 4355

Butorozott

szobát konyhával vagy konyahasználattal keresek három személy részére. Cimet Hajduföld kiadóba kérem. 521

Különbejárati

butorozott szoba kiadó. Weisz, Bundi u. 15. 4410

Csinosan

butorozott szoba esetleg teljes ellátással — Arany János ucca 39. számú udvarban kiadó. 4392

Két szoba,

konyha speiz kiadó. Veres u. 19. 5868

Üzlethelyiség

modern, nagy kirakattal, betonozott, kiadó. — Hunyadi u. 12. 5879

Bérbeadó

5 szobás, tizen-nyáron lakható kerti ház, modern szárnyasajtókkal, cserépkáyhával, villanyval, villamoshoz közel, mellékhelyiségekkel. 645 négyszögöl kert 83 fajgyümölcsfával, idei termésével. vetsmennyessel. Udvarban kitűnő kutviz. — Azonnal elfoglalható. Kizárólagosan megbízva: Steiner ingatlaniroda, Piac 19. Telefon: 614. 4398

Egy

jobb iparos özvegye házvezetőnek ajánlunk, ki a háztartás mind-én ágában teljesen jártas, baromfi nevelésben stb. 1 vagy két gyermek nem akadály. Cim a kiadóban. 2526

Szent Anna ucca

29. keresztpüületben szépen butorozott tiszta szoba intelligens egyének kiadó. 5877

Uccai szoba

kiadó József kir. herceg u. 48. Mandelnél. 530

Egy

nagy bolt kiadó irodahelyiségnek is megfelelő. Király-u. 5. özv. Balogh Zsigmondné. 1237

Ötven

Kiadó
üzletek és egy műhelyhelyiség. Árpádtér 26. sz., Hadházi ut 2. szám. 5827

Egy
szoba, konyha, előszoba kiadó szeptember 1-re. Lorántffy-u. 24. szám. 5839

Kertészet
céljaira bérbeadó 2000 négyszögöl kert és gyümölcsös, Széchenyi kert (ut) 9. 4346

Üzlethelyiség
kényelmes téli, nyári lakás, Sestakert, Komlóssy-ut 66. szám alatt hol értekezni lehet. — 4011

Kiadó
kettő szoba, konyha és kamara. Hizlál, göré, gyümölcsös, baromi nevelők, szántóföld. Acél-utca 37. 4107

Irodának
alkalmas különbejárta szoba kiadó, esetleg butorozva, Arany János-u. 2. Hungária épület II. emelet, 9. sz. Nagy Samu 4001

AJÁNLAT

Egyetemi
hallgatót vagy más diáklányt teljes ellátásra elfogadok Miklós utca 26. 535

Alkoholmentes
étkezde Király utca 5. szám. Izletes és olcsó konyha. 1 leves 16 fill. 1 kis főzelék 16 fill. 1 nagy főzelék 24 fill. 1 főzelék feltéttel 44 fill. 1 tészta 40 fill. 1 menü négy fogás 1.20 fillér.

Jövőjét
megalapíthatja jó — megjelenésű, intelligens szorgalmas kereskedelmi érzékű ur fixizetési állásban Ajánlatokat írásban a Hajdúföld kiadóhivatalába „Állandó” jelíggel. 536

Margit fürdő
mester kadosztályától levélhívásra házakhoz megyek tyukszemmet vágni. Goánz Miklós Fazekas Mihály u. 6. szám. 539

Mérleget
sulyokat hitelesítve szakszerűen legolcsóbban javít. Használt mérleget vesz és elad Bihari, Méliusz-tér 9. 544

Moskovits Ignátz
Simonffy utca 37. két iskolás gyereket teljes ellátásra elvállalja. 4118

Egy
liter jó minőségű asztali bor egy P Angyalnál Csapó utca 4413

Piac utcán
uriasszony elvállal 1 vagy 2 gyermeket, v. egyetemi hallgatót teljes ellátásra. — Felvilágosítás a Független Újság szerkesztőségében 4412

Teljes ellátást
kaphat két diákleány, vagy fiú központhoz közel szép új házban, parkos udvarban, családdal két iskolás mellett Huszár utca 7. sz. Hatvan utcai kisállomás mögött. 537

Beiratás
német nyelvoktatásra iskolás gyermekeknek a szeptemberben kezdődő tanévre naponta 3—5-ig. Piac-utca 34. Német Gyermekotthon. 4684

120 darab
anyabirkát ki volna hajlandó kiteleltetni? 40 mázsa széna, csutka, szalma kell csak, Debrecen körüli tányán. Molnár József juhász Hajdúszoboszló II. tized. 110. 4469

Kitünő
teljes ellátást adok iskolás gyermekeknek. Bethlen-utca 44. Tóthné. 4686

Öt fillér
minden üzletben a Korona tejes-vajas süteménye. 4474

Egyetem
környékén csinos garzon lakás butorral vagy anélkül intelligens urnak vagy hölgynek kiadó. Erdősor 5. b. 553

Parkettbeeresztő
parkettfényesítő, padlóakk olcsón kapható. Klein festéküzlet, Arany János 10. 4477

Bérrautó
új, üzembiztos, megrendelhető Piac 89. — Telefon 143. és 144. Balázs. 4479

Felsőruhavarrónó
házhoz megy 3 P-ért. Széchenyi-utca 6. 4683

Takaréktüzhelyek
üstházak, leggyeszebb kivitelig készen, nagy választékban minden árban felelősséggel, Biharinál, Méliusz tér 9. szám. 544

Középiszkolás
leányokat ellátásra elfogadok. Telegi utca 28. szám. 5926

Gazdasszonynak
ajánlok 14 éves fiúammal magános urhoz vagy kisebb családnak. Cim a kiadóban. 5931

Teljes
ellátásra középiszkolai ur leányokat elfogadok, zongora használat, Kálvintér 11. sz. Keresztépület. 5932

Házvezetőnőnek
mennék magános urhoz intelligens komoly leány. „Szorgalmas” jelíggel a kiadóba. 5929

Két
középiszkolai tanuló magános urinél teljes ellátással, külön szobával felvétetik — Gólya utca 7. 5921

Tankönyvvétel
legmagasabb áron — Tankönyv kötés 50 f. Springernél, mindenkinek főpostánál 5909

Iskolás
leányokat teljes ellátásra külön szobával fölvesz özv. urinó. Nagy Csapómalom köz. 3. szám. 5896

Kóser
kosztót és lakást adok jutányos árban Hatvan utca 64. Ehrenfeldné. 5889

Jó polgári
család két iskolás leányt teljes ellátásra elfogad Otmalom utca 7. szám. 5890

Németajku
kersztyén uricsalád középiszkolási diáklányt teljes ellátásra elfogad. Péterfia 48., keresztépület. 4697

Két
középiszkolai tanulóleányt vagy fiút Dóczy melletti uricsalád teljes ellátásra elfogad. Kossuth-utca 29., ügyvédi iroda. 4019

Solaflex
napfényreklám feltűnő olcsó nem kell áramot fizetni, egyszeri felszerelés örökös. Megrendelhető az Alföldi villamossági vállalat helyi képviselőnél, Piac-utca 43. Telefon 567. 4011

Beiratás
a német játékdélelőttökre 5 éven aluli gyermekeknek naponta 3—5-ig Piac-utca Német Gyermekotthon. 4685

Alkalmazok
olyan gyermektelen házaspárt, ahol a férfi uriháznál mint házi-szolga volt és a nő a főzéshez érttsen. Csak jó bizonyítvánnyal rendelkezők jelentkezzenek hétfőn délelőtt. — Króh Vilmos, Degenfeld-tér. 4468

Solaflex
napfényreklám, feltűnő olcsó, nem kell áramot fizetni, egyszeri felszerelés örökös. — Megrendelhető az Alföldi Villamossági Vállalat helyi képviselőnél, Piac-utca 43. Telefon 567. 4467

Teljes ellátásra
vállalok két középiszkolai alsó osztályu tanuló. Rakovszky-u. 37. sz. 4476

Fiatlabbb
uri asszony elmenne házvezetőnőnek magános urhoz vagy családnak. Cim a kiadóban. 3987

Trágyát
díjtalanul elhordatunk bárkitől. — Debreceni Trágyagyár Rt. Szent Anna 64. Telefon 6—29 és 967. 3953

Paplant
varrni házhoz megyek. Cimet „Paplant” jelíggel a kiadóba kerek beadni. 3950

Kárpitos
munkákat háznál, házhoz kívül jutányosan vállal Oláh kárpitos Bethlen u. 48. 3938

Kiadó
azonnal új hentes és mészáros széknek való új saroktűzet forgalmas helyen. Márton Kálmán u. 15. 4010

Kölcsonöket
folyósítunk házakra, áru, értékpapír és egyéb tárgyi fedezetekre. A betétekre magas kamatot adunk. Gazdák Bankja Kossuth- és Bathyhányi ucca sarok. 3979

Megbízható
félkező rokkant ajánlok portásnak, szolgának, pénzbeszedőnek. Cim: Sücs Lajos Csillag ucca 104. 4465

Hölgyek! Urak!
Női hajvágás 40 fillér, borotválás 20 fillér, hajvágás géppel 30 fillér, frizúrára 40 fillér. Széchenyi u. 57. Funkenhauser. 4457

Középiszkolai
leány tanuló ellátásra elfogad intelligens családnak. Bárczy ucca 3-a. 4462

Insegno
rapidamente italiano. Olasz nyelvet gyorsan tanít milánói. Cim a kiadóban. 4462

Kvartélyos
külön szobába olcsón felvétetik. — Vigkedvő Mihály u. 63. töltső ajtó. 3991

Házhoz mosni
vagy bejáró főzőnőnek ajánlok. Vigkedvő Mihály u. 14 hazmeszternei. 3996

Három
középiszkolai tanuló lakást, ellátást kaphat. Kóser a kiadóban. 3857

Nagy
jövőjü helyen lakás vagy üzlet építésre telkesen helyet adok, félig kész pincék kiadók. 2 águ létra, bélyeggyűjtemény eladó. Böszörményi ut 1. trafik. 3933

Tapasztó földjü
udvari kertnek való ingyen kapható Hatvan u. 61. 546

Mosni
takarítsni, meszelni is olcsón megkaphat. Bathyhányi u. 1. 3942

Házvevők!
3 ezer pengőért megvehető új téglapépület, 30 évig adómentes házszoba, konyha lakással. Azonnal beköltözhető, 300 négyszögöl kerttel. Vágó, Telegi ucca 71. 3911

Középiszkolás
leányokat vagy fiukat teljes ellátásra jutányos árban zongora használatával felveszek. — Csillag 75. 3976

Műtrágya
nagy és kis tételekben egy évi kamatmentes hitelt megrendelhető. Csapó u. 15. 3977

Takaréktüzhelyek
tornyos és asztali, két sütővel, vízmelegítővel különböző méretekben, csempések is. Alkalmos nagyobb háztartáshoz vagy kisebb vendéglőkben, alkalmi áron eladók. Egyszerűbbek is kaphatók. Kandia 15. 3974

Két
szolid egyetemi hallgató lakást kap at — Cim a kiadóban. 3966

Teljes ellátásra
elfogadok gimnázista fiukat. Szoboszlói ut 2. második emelet 9 ajtó, a lépcsőház. 3979

Teljes ellátásra
két középiszkolai leány vagy fiú izr. uricsaládnál felvétetik. Hatvan-utca 13. 4465

Közponon
iskolák közelében egy-két tanuló ellátással, zongorahasználati elfogadok. Hatvan u. 29. 4424

Egy-két
diák részére teljes ellátást ad izr. uricsalád. Cim a kiadóban. 4427

Divatteremben
legelegánsabb nő ruhák, kosztümök és kabátok legújabb divat szerint jutányosan készülnék. Ornsteiné, Piac ucca 79. II. em. 4419

Teljes ellátásra
elvállalok középiszkolai tanulókat, nyelv, zongorahasználat, minden iskolához közel. Hatvan u. 2. I. em. 4431

Zsidó
uricsalád teljes ellátásra elfogad zsidó uricsalád gyermekét. Kóser koszt, zongorahasználat. Cim a Független Újság kiadóban. 4436

Izraelita
uricsalád két középiszkolai tanuló teljes ellátásra, zongorahasználati elfogad. Kossuth ucca 42. 4442

Teljes ellátásra
két kisebb diákot elvállal tanár. Meszena u. 11. 549.

Kisleány
gondos ellátást kap izr. uricsaládnál zongorával, fürdőszobával Darabos 23. Keresztépület. 550

Teljes
ellátás vagy lakás kisebb diákoknak. Rákóczi u. 29. 549

Üzlethelyiség
kiadó Hatvan u. 33. Érdeklődni háztulajdonosnál ugyanott. 4460

Háromtagu
jobb iparos család polgár, iparista kisleányt elfogad. Tanulásban, kézimunkában segítjük. Cim a kiadóban. 4401

Középiszkolás
tanulókat kosztára, lakásra elvállalok jutányos árban. Török Bálint u. 23. 525

Budapesten
tanuló közép- vagy főiskolások teljes ellátást kaphatnak uricsaládnál. — Értekezni a kiadóhivatalban. 4393

Mányi
hölgyfodrász Király u. 2. Hanázás, ondolás, manikűr. — Olcsó ár. 4395

Mérlegképes
könyvelő délutáni órára könyvelést, mérlegkészítést vállal. Cim a kiadóban. 4390

Német-magyar
evelező, segédkönyvelő, gép- és gyorsíró állást változtatna. Megkeresés: Steiner ingatlaniroda, Piac 19. Telefon: 624. 4389

Masszirozni
és félfürdőt adni hához elmegyek. Özvegy Nagyné, Darabos u. 27. 4372

Teljes ellátást
ad tanítónő. Kitünő koszt. Zongora, német, francia tanítás. Thaly Kálmán-u. 12. 4375

Fehérnemü
varrónő ur házakhoz ajánlkozik napi 2 pengőért. Szépen varr. Levélbeli felkeresést kér özv. Lankus Jánosné Burgondia-u. 8. 1188

Elsőrendü
házikoszt, négyfogásos ebéd 80 fillérért kapható egy kihordásra, mint bent étkezésre. Csapó-utca 19. szám. (Knoll-ház). Udvaron közvetlen balra. 2011

A Margit
férfifűzfűrdő tyukszemvágója ajánlkozik masszirozni, tyukszemmet vágni. Levélhívásra házhoz megyek. Laboncz József, Honvéd-u. 5. szám. 4307

FILE, HIMZÉS,
kelim, montirozás, festés, függöny összedílitás jutányosan készül Csapó-utca 4. sz. (melléklépcső). — Védélki megrendelést elfogad. 2007

Izr. leányinternátus
polgári, gimnáziumi, kereskedelmi tanulóknak. Debrecen, Szent Anna-u. 18. sz. Prospektus. 4329

Fajdinnye
jégbe hűtve állandóan a legolcsóbban beszerezhető a Köztisztviselők áruháza. 460

Bérrautó
kényelmes, üzembiztos, megrendelhető. — Telefon 11—47. 4158

Arcképr
igazolványba 3 darab fénykép 2 P Takács fényképezésnél Kálvintér 3. 1226

Bármely
elemi iskolába járó tanulókat privát tanítását lakásért és csekély tiszteltdíjért elvállalná ref nyugalmazott tanító. Csak másodmagával van. Cim a kiadóhivatalban. 5741

Haszonbérbe
kiadó Kisszepes 370. számú tanya és a Fancsikán 46. sz. tanya. Értekezni lehet Percs u. 26. sz. Szilágyi Sándornál. 5860

Tisztán kezelt
házi óbor 1.30 Csapó 17 udvarban Szathmárinál. 1275

Fényképes
levelezőlapok 6 drb 5 P. Családi képek, nagytárasok, feltűnő jutányos árért Takács fényképezésnél a Nagytemplom mellett. 1226

Szemüvegek
készítője orvosi receptre is Nagy Kálmán látszerész, Csapó ucca 12. Javitó műhely. 3967

Hálószobák
és ebédlők mérsékelt árban. Budapest VI., Rózsa-utca 72. Asztalosárugyár. 2082

Izléses
konyha-, előszoba- és leányszobabutorok mérsékelt árban. Budapest VI., Rózsa-utca 72. Asztalosárugyár. 2085

3-4
fiu vagy leány, esetleg egyetemi hallgató orth. izr. családnál teljes ellátást nyerhet. Simonffy-u. 12. Külön szoba. Zsidó gimnáziummal szemben. 4308

Teljes
ellátásra vállalt három gimnáziumi alsó osztályu fiut Szent Anna-utca 31., utcai emelet. 5855

Nyári szünet
alatt olcsó magán-
esetleg csoportórát
vállal elismerten jó-
hírnevű zongoratanár-
nő. Nyári hónapok
alatt kívánságra ma-
gyar nótákat is tanít.
Cím a kiadóban 2009
gástalan munkámról,
Nagy Rózsi, József kir-
herceg-utca 11. 2012

Figyelem!
Megérkezett a béke-
béli I. oszt. kétszer
mosott osztrói kovács
kőszén. Kapható Jakó-
bovits szénraktárban,
Piac utca 47. Telefon:
604. 1002

Olcsó árak!
Egyszerű ruha facon
8.— Diszesebb plissé
aljjal 12-től 14.— P-ig
Gyöződjön meg kifo-
női kalap

a „Buby” női kalap-
szalonban, szép csinos
már 4 pengőtől. At-
alakítás 2 pengőtől.
Csapó-utca 65., Kis-
posta mellett.

Fajborok
sajáttermés 80-180-ig
literenként is hordó-
tételnél engedmény —
Arany János-u. 30.
Rácz Gyula-u. 2. sz.
2038

Gépirás
munkát, (könyvek —
jegyzetek, stb. leírás-
sát) vállalom. Cim a
Hajdúföld kiadó 2133

KERESLET

Mindenes
szakácsnő jó bizonyít-
ványokkal háromtagu
keresztény családdhoz
szeptember elsejére
felvétetik. Jelentkezni
délután 5-től Cink
Péterfia utca 42. eme-
leten.

Pelyvát,
tőreket kisebb nagyobb
mennyiségben veszek.
Széchenyi ut 14. 5910

Bejárónőt
keresek azonnalra. —
Burgerné, Hatvan u.
70. 4426

Ügyes
gépen varró leányt fel-
veszek. Biri Róza Piac
42 4433

Tanoncot
felvesz Zelinger Ede
festő, Darabos ucca
16. 4441

Keresek
megbízóm részére ter-
helt házakat, földeket
20 mm. buza kölcsönt
Eötvös u. 16 sz. Papp
3936

1-éres
bejárónő kerestetik
Hatvan-utca 61. ke-
resztépilet. 3965

Tanyára
majoros felvétetik. Ti-
már-utca 19. 3973

Iskolai övve
két kisebb leány teljes
ellátásra felvétetik Szt
Anna u. 34 3980

Tisztességes
bejárónő háztartási
munkára felvétetik. Si-
monffy u. 32. Konrád
I. emelet. 3983.

Mindenes
keresek, aki beteg gon-
dozását is vállalja.
M2k-u. 3 sz. Rother-
ucától balra 3986

H zrestert
felveszek Apalfy-u 22
3988

Cipőfelsőrez
készítő tűzőnők, ra-
gasztók felvételek,
Klein Salamon Garai-
u. 24. 3989

Társat
keresek, kényelmes
megélhetést biztosító
magániroda 2000 pen-
gővel. Felvilágosítást
Parenthesy iroda Szt-
Anna 64. 3955

Leányok
diótörésre és egy erős
kifutófiu felvétetik. —
Csapó 33. Goldber-
gernél. 5903

Egy
komoly, megbízható
mindenes főzőnőt ke-
resek hosszú bizonyít-
ványokkal szept. 1-re.
Cim a kiadóban. 5916

Jóírásu
könyvelesben jártas
gyors gépirónő alkalm-
mazást keres. Cim a
kiadóban. 5885

Jól főtő
nőt keresek szept m-
ber elsejére. — Szent
Anna 53. 5886

Vasalónő
felvétetik Korcz kel-
mefastó ragy üzeme-
ben Péterfia 30. 5887

Vidékre
mindenes nőcseléd fel-
vétetik. Jelentkezés Si-
monyi, Kigyó 38 5807

Jó
mindenes szakácsnőt
keresek szept. elsejére.
Dr Ornsteinné Piac u.
34. 4414

Urakat
fix fizetéssel és havi
külön jövedelemmel
felvesszünk. Ugyan t
nők is alkalmaztatnak.
Elpkrolux Szent Anna
tiz. 536

Tanulóleányok
azonnali belépésre fel-
vétetnek Ornstein Ar-
turné női divattermés-
ben, Piac u. 79. II. e
4420

Perfekt
szakácsnő kerestetik.
Ugyanott jó karban
levő sparherd eladó
Simonffy utca 7, 3. e
4470

Jóhangu
zongora vagy pianino
bérbe kerestetik, Sar-
kadi keféstűzet Széc-
henyi uca 1 4018

Tanulót
felvesz Huray irógép
üzem: Hunyadi 26.,
Erzsébet ut. ai bejárt
554

Kőfaragó
munkások és leányok
felvételek Debreceni
Pénzváltó Bank, Hu-
nyadi utca 14 4472

Cipészegéd
állandó munkára fel-
vétetik Nyomtató u'ca
2. szám 3999

Tanuló
fizetéssel felvesz Gyür-
ky Sándor papi keres-
kedő Kossuth u'ca 6
4012

Tanulóleányt
fiut felvesz Csndes
és Emy n'fidivatsza-
lonja Plac 7 4682

Középkolai
tanulót teljes ellátásra
elvállal Juri család. —
Széchenyi 8, kereszt-
épilet. 4456

Tanulóleányok
felvételek Vági Rózsi
nőidivat szalonjában,
Vörösmarthy 18. 4407

Szeptember
elsejére perfekt min-
denes szakácsnőt ke-
resek dr Hahn Ala-
dárné Hatvan utca 1.
4448

Majoros cselédet
azonnal felfogadok, ki-
nek 12 éves fia van,
Jelentkezhetnek Vár-u.
8. sz. 4002

Kocsist
egy ló mellé felfoga-
dok. Jelentkezhetnek
Vár u. 8 4003

Bejárónőt
keresek elsejére Si-
monyi, Kigyó u. 38.
sz. 3-ik ajtó 3945

Egy
jobb nő elmenne gazd-
asszonyoknak vidékre.
Debrecen Kinizsi utca
60. 3981

Tiszta
szobába magános ur
felvétetik Bethlen u.
48., 3 ajtó 3940

Egy
jobb idősebb magános
nő, ki varrással foglal
kozik házmeitei teendőkért lakást keres —
Késes u. 46. 5 ajtó —
Egy 3945

Egy
jókarban levő ócska
ajtót megvételre ke-
resek Vesselényi utca
111. szám. 3948

Munkás
lányok felvételek —
Papp gőzmosodájába.
Szalkai utca 3. 3939

Keresiünk
megvételre Schöber
árvákat, betegtoló-
csikat magános hu-
tordarabokat, egész
hálókat, ebédlőket,
női szobákat, zálogcé-
dulákat és mindenféle
ingóságokat. 3934

E hó 25-én
dél előtt a nagy piacon
elvezett egy fekete
retikül 60 pengő kész-
pénzzel, irásokkal,
sorsjegyekkel, fény-
kép és kulcsokkal. —
Beesületes megtalálót
kérem a Debreceni
Független Ujság kiadó-
hivatalába adja be, hol
illő jutalomban része-
sül. 4454

Ügyes
kézi varróleány azon-
nal felvétetik Schön,
Csapó utca 4. 4452

Jóházból
való fiu tanulónak fel-
vétetik Schön, Csapó-
utca 4. 4453

Szobataránő
kerestetik, lehet asz-
szony is vagy leány,
föltétlen jobb valaki,
Bethlen u. 48. 3941

Legolcsóbban
vásárolhat minden-
féle ingóságokat, bu-
torokat, disztárgya-
kat, hegedűket, gitá-
rokat stb. az Ingóság-
közvetítőnél. 3935

Egy
borbélyeségű állandó
munkára felvétetik. —
Molnár Hatvan ucca
69. sz. 524

Amegmunkáló
gépekhez ügyes meg-
bizható gépmunkásokat
hosszu gyakorlattal, jó
bizonyítványokkal —
azonnal felvesz Fahidi
Testvérek Rt. Szobosz-
lói-ut 3 1074

Perzsaszőnyeg
v. szék ebédlőbe. Cim
a kiadóban 4010

Asztalostanuló
felvétetik fizetéssel —
Vangor Antal asztalos
Csapó ucca 9. 4066

Mástéleves
kis lányom mellé ke-
resek egy feltétlenül
megbízható és gyakor-
lott leányt, aki a takar-
ításban is segít. Csak
hosszu bizonyítvány
nyal rendelkezők je-
lentkezzenek. Cim a
kiadóban. 5863

Kifutó
vagy asztalos tanuló
jó fizetéssel felvétetik
Bethlen-u. 3. 4007

Ügyes
tanuló lányok azonnal
felvételek „Hella”
kalapszalonban Csa-
pó-u. 29. 5878

Két középiskolai
tanulót fiut vagy le-
ányt elvállal teljes el-
látásra nyug. jegyző
család összes iskolák
közéleiben levő. Pe-
recses-u. 23. 533

Két iskolás
gyermeket teljes ellá-
tásra, jó felügyelettel
elvéllalom. Cim a kia-
dóban. 5883

Egy
fiatal kovács segéd ál-
landó munkára felvé-
tetik. Bővebb felvilá-
gosítást levélben Tóth
Miklós kovács mester
Hajdúszoboszló 5881

Üzletszerzők
hölgyek, urak magas
jutalékkal közszük-
ségleti cikkek terjesz-
tésére felvételek. —
Nagy kereset. Jelent-
kezni vasárnap, hét-
főn Csonka-utca 10. 2.
ajtó. 531

Fűszerben
jártas ügynököt ke-
resek. Ugyanott tanulót
felveszek. — Linden-
feld, Dégenfeld tér 7.
4 345

Izraelita
felsőbb iskolai leányt
teljes ellátásra elfoga-
dok Hatvan-u. 58. sz.
3988

Tiszti
kocsisi állást keres,
hosszu bizonyítvány-
nyal, józan életű, kom-
moly férfi, oly uricsa-
ládnál, hol állandó he-
lye lenne. Cimem Bos-
tyán József, Pocsaj.
405. szám. 5834

Tisztességes
ember kocsisnak fel-
vétetik, ugyanott ki-
intó fiu is. Ifj. Fülöp
Ignác Wesselényi tér
121. szám. 5832

Izraelita
felsőbb iskolai leányt
teljes ellátásra elfoga-
dok Hatvan utca 58 sz
4348

Kocsis
megbízható állandó al-
kalmazást nyer Szik-
vizgyárban, Csokonai-
utca 31. szám 5291

Házvezetőnőt keres
vidéki orvos gyer-
mektelen házaspár, ki
nagyon jól főz és egy
mindenre a ház ösz-
szes teendőit végzi.
Személyes jelentkezés
szeptember 29-én szer-
dán délelőtt 8-10-ig
Angol Királynő szál-
loda portásánál. 524

Varrni
tanuló leányt felvesz
Női és gyermekszabó-
ság, Batthyány utca 6.
5860

Keresek
gyermektelen házasa-
párnak kettőszobás —
konyhaszabószobás bu-
torozott lakrészt. Te-
lefon 9-72. 519

Középkolai
tanuló leányt ellátásra
felvesz uricsalád, Hat-
van-utca 1. II. em. 32.
529

Házmester
gyermektelen Simonyi
ut 24. alá házmestrenek
felvétetik. Jelentkezni
26-án d. u. 3-5 óráig.
527

Szeptember hó
1-i belépésre keresek
egy mindenes leányt
és egy 14-15 év kö-
rülü lánykát, ki csak
bejárna, Vesselényi u.
3. szám. 5869

Ügyvéd
keres perfekt gépiró-
nőt, gyorsírók előny-
ben. Cim a kiadóban.
520

Cipésztanulót
keresek teljes ellátás-
sal. Ugyanott minden-
féle cipőjavítást a leg-
jutányosabban váll-
alom. Teleky utca 41.

ELADÁS

Burgondián
eladóvá tettem a há-
zamat, melyben nyolc-
szobás lakás van tel-
jes komforttal, parki
rozott udvarral és nagy
kerttel. Kizárólagos
megbízottam Máté in-
gálaniroda. Piac 30
4421

Deák Ferenc uccai
templomban eladó
sürgősen elutazás mi-
att 1 férfi ülés, 20.
pad első és egy női
ülék második emelet
2. pad első szám.
Értekezhetni: Hoff-
mannék, Bika-béház-
ban. 4425

Illdó
prima, házilag készi-
tett kóser libaszir, Szt
Anna 23 Hajós 4428

Keveset
használt koncert zong-
ora olcsón eladó vagy
bérbeadó értekezni —
Gambrinusban 547

Eladó
Mester ucca végén a
sorompó mellett egy
két szoba konyha és
mellék helyiségeket ma-
gában foglaló új adó-
mentes kis ház. Érte-
kezhetni Gazdák Bank-
a Kossuth ucca 4005

Eladó ház
Oláh Károly 8 sz. ház
gyümölcsösrel eladó
3990

Eladó
Bihari telepen 30 év e-
adómentes, gazdálko-
dónak alkalmas két
szobás, nyitott verend-
s és új ház mellék-
helyiségekkel, beton-
kutat. Értekezhetni —
Gazdák Bankja Kos-
suth u 4009

Eladó
26 hold tanyás bi-
tok város alatt közut szé-
lén 2 szobás gazda-
lakás, cselédlakás és
egyéb jó gazdasági
épületekkel Egy hold
gyümölcsös, 5 hold
szőlő, 2 hold akác
erdő, 5 hold kaszáló
többi szőlő. Értekez-
hetni Gazdák Bankja
Kossuth ucca 4006

Eladó
Sestakeri Andrassy 85
számu 908 □ öles
szőlő körülkerítve, —
pajtával és jóízű kut-
tal megosztható telek
Értekezhetni Péterfia
u. 40. sz 3949

A nagy Bocskáiban
800 négyszögöl szőlő
elköltözés miatt eladó
Értekezni Kuruc u 54
3945

Eladó
zöld tengeriszár 350
négyszögöl földért Mo-
nostorpályi-ut 7 szám
Szarvas 3962

Eladó
oicsón Irén utca 4
számu szép családi
ház óriási telekkel Ér-
tekezhetni Eötvös u
59 3963

Eladó
Tócsókertben Aczél-u.
legszebb helyén 1688
□ öl házhelynek al-
kalmas föld Teleki u.
27. sz. 3959

Eladó
sós szalonna Honvéd
u. 58 sz. 3957

Ebédli
és uriszoba eladó Kan-
dia utca 17. 4435

- Jó karban** tartott fehér hálószoza butor olcsón átadó — Cim a kiadóban 4014
- Két hold** fekete föld az Ujföldön eladó. Értekezni Domb ucca 3 4015
- Eladó** Darabos ucca 35 sz. ház 6 rendbeli kétszobás lakással ára 36 ezer pengő értekezni Kigyó u. 39 sz 4016
- Eladó** Nagycsere 92 szám a. öt hold föld. Értekezni visárnap délután két óráig Pacsirta utca 30, hétköznap Vedres dűlő 58. szám 3982
- Eladó** egy könnyű kocsi és egy fürdőkád Szent Anna 64 3954
- Eladó** Nagycsere tizenkilenc 16 hold föld Kondoros megállóánál, értekezni Gyula u. 5 3980
- Házhely** Széchenyi ut 31, 24 havi törlesztéssel eladó Dr Falk, Miklós ucca 33. Hétköznap délután 3—5 ig 4449
- Eladó** ablakok Kigyó utca 13 2198
- Eladó** Veres utca 5 számú szép, ékes nagy lakású uri ház kulcsokkal vevők rendelkezésére áll Miklós utca 33 sz alatt 3992
- Eladó** prima földbirtok Elepen 12, Bánkon, 16, Szepesen 20, Ondódon 17, Diószegi uton 20 és 6 holdas, a 20 holdas igen előnyös fizetési feltételekkel megvehető Bővebbt Miklós u 33 sz alatti 3394
- Terméssel** eladó a Martinkán, lugassal bekerítve, cse repes házacskaival 1000 négyszögöl szőlő 3000 P. Csapó 49 4361
- Eladó** Domb utca 4. szám alatt több nagyobb lakosztályokat magában foglaló ház, értekezni dr Miklós, Hunyadi utca 10. 4435
- Eladó** a Csillag-utca 70 sz. családi ház. Értekezni Kossuth ul 11 szám Nagy Kata hölgyfodrásznál 4000
- Valódi** fiatal farkaskutya eladó Busi ucca 14 sz II 3993
- Eladó** hatvan darab sovány liba. Vár ucca 8, 4001
- Eladó** új ház, adómentes, jóviz, villany, két szoba konyha, speiz 380 négyszögöl. Azonnal beköltözhető. Sámsoni ut 3 3972
- Bocskaykerti** szőlő lakóházzal, gyümölcsös eladó — Adonyi ügyvéd Telefon 294 4478
- Honvéd utca** 9 g számú háztelk eladó Felvilágosítást ad Groszmann Ignác, Piac u 63 sz 4480
- Fajbaromfi** csirkék, galambok, — nyulak, ketrecek, eladók. Libakert, Szegfű ucc 12 4473
- Gázkályha** jókarban evő eladó Simonffy u. 7. I. c. 4475
- Eladó** Csokonai u 29 számú ház igen jutányosan, beöltözhető lakásokkal, pince, istálló van 4466
- Eladó** a Martinkán 4213 négyszögöl prima szőlő pajta a, pincével, borházzal, felszeréssel gyümölcsös szép természetű Utolsó ára 8500 P Szabó igazgató, kolonai iskola 4482
- Koca** felesbe malacok 8 darab felesbe kiaoók — Nagyvárad u 17 (volt Sziv u) 4013
- Ondódon** Gál dűlőben circa 10 kat. hold kiterjedésű szántóföld, a Fancsikán 45 kat. hold kaszáló eladó. Feltételeket közli dr Gergely Jenő ügyvéd, Kossuth-u. 3. I. em. 5904
- Méhesládok** N. B. kaptárokból, 15 mázsa széna eladó — Nyulas, Doberdó utca, Veressnél. 2925
- Kis** családi ház 2900 pengőért azonnal eladó, Luther utca 22. 2930
- Lisztelés** 3 kerek erős fából, gyékények olcsón eladók Csokonai utca 24. szám. 5901
- Több** cserépkályha és használt linoleum eladó — Mester u. 27. 5911
- Egy** kis használt kézi kohó, és kerékpár vázák eladók Homok-u. 4. sz. 5917
- Eladó** jutányos áron egy cseréppel fedett téglapépület, hossza három és fél méter. Megvétele esetén azonnal elszállítandó. Cim Szilágyi, Simonffy u. 22. szám. Ugyanott 1 kitűnő állapotban levő kis tengeri göré is eladó. 5900
- Magyar** gazdasági 1900 évben készült 4 lóerős cséplőgarnitúra összes felszereléssel eladó. Értekezni lehet Kovács Istvánnál Nagyléta 5897
- Természet tudományi** könyvek olcsón megkaphatók. Megtekinthetők Batthyány utca 10. számú trafikban. 5894
- Eladó** azonnalra hajdumegyei községben egy új rollós füzeti ajtó kikkattal együtt, ugyanott egy alig használt fűszer, rőfös és vasáru berendezés. Cim: a kiadóban 4412
- Eladó** 300 —öl villatelek Károly Ferenc József ut 26. 542
- Eladó** Tócskört, Nemes u. 8 számú ujonnan épült családi ház. 540
- Eladó** modern új ház Nyil-u. 94. szám 4331
- DIENES JÓZSEF** v. községi főjegyző Országos Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és biztosítási irodája Fűvészkert-utca 16. — (Saját ház.) Telefon 14—98.
- Eladó házak:** Komlóssy-ut elején hatszobás. Hunyadi-utcán értékes ház. Agárdi-utcán modern parkettes ház. Hatvan-utca végén. Nyil 73. nagy pékség Rákóczi 38. Darabos 57. Vasvári 18. Csokonai 7. Szabolcska 4. Szeremlei 18. András utca 6. Rásó Gyula 1. és 4. Nagy Pál 3. Német 33. Szabó Kálmán 47. Diófa 15. Toldi 23. Temető 24. Gilányi 19. Lónyai 10. Keresztesi 28. Malvin 42. Mátyás király 41. Központban emeletes, üzletes ház. Kishegyesi 32. Tőhötöm 6. Tordai Gábor 7. Rakovszky-utcán Nyil 15. Kerekes Géza 23. Böszörményi ut 71 és 22. szám. Toldi 27. Vulkán telep 6. Puskás telep 21. Dévai 1. 4. és 30. Fancsovits 34. Szegényházsor 30. Gyöngyvirág 19. Létai-ut 1-f. és 1-h. Libakert 12-b. Csapó 36. Kovács 8. Rigó 12-c. Csapó 81. Kanális 99. István-ut 41. Szent Anna 54. Kertész 5. Csalogány 8. és 5. Lehel 19. és 21. Poroszlai 21. és 23. K. Tóth Kálmán 12. Andrassy 3. Domokos Lajos 26. Kiss Áron 21. Széchenyi-ut 20. Tasnádi 3. Puskás telep 56. Budai Ézsaiás 6-a. Timár 25. Onossay 23. Virág 42. Rigó 12-b. Beke 24. Kemény 5. Keresztesi 20. Uj 19. Szeder 14.
- Eladó** Gróf Tisza István 10. Acél-utca 2., Irén-u. 24. Olajútó és Téglavetőben olcsó házak.
- V. déki házak:** Hajduszoboszlón 3 szobás. Alsóajósán háromszobás. Vámosperesen ház és szőlő.
- Házhelyek:** Erdősor 9. alatt 495 négyszögöl. Honvéd temető 27. Ujvárosi uton. Téglaskertben. Komlóssy ut elején. Vágóhídi villamosnál Kinizsi 71. Poroszlai 21. Libakertben 2 telek. Széchenyi ut 8. Vámospercsi uton. Köntösgátsor 17. Homokkertben Hajduszoboszlón gyógyfürdő mellett.
- Földek:** Szatmárcsekén 350 magyar hold, urilakkal Pacon 7 és fél hold buzatermőföld. Boldogkertben 1611 négyszögöl lucernás és gyümölcsös. Elepen 252 holdas jó birtok. Ujlétai határban 47 hold. Vámospercsi kövesuton 8 hold. Kisszepesen 109 hold Létai-uton 5 magyar hold. Penészleken 50. holdas. Ebesen 8 hold. Ondódon 12 és fél hold tanyás. Bánkon 31 és 50 hold tanyás.
- Földbirtok** Diószegi kövesuton 41 kat. hold tanyásbirtok. Széchenyi uton nagy kertészet bérbeadó.
- Szöllők:** Sárándi állomásnál. Martinkán, Bodán, Andrassy-uton Ujkertben, Bocskai-ban, Hajdubagason, Poroszlai-uton és Homokkertben.
- Lakás:** Komlóssy-uton hatszobás. Péterfián, Darabos utcán és Erdősoron 4 szobás. Simonyi és Széchenyi uton. Csapó-utcán és Erdősoron háromszobás. Vénkertben Vigkedvű, Vasvári és Had házi-uton két szobás.
- Üzletek:** Csapó-u. 19. üzlet-helyiségek, iroda és műhely. Fűvészkert és Darabos utcán világos pincék.
- Parcellázásokat** elvállalok.
- Pénzkölcsönt** ajánlok előnyös feltételek mellett.
- Biztosítások** irodám utján legelőnyösebben köthetők.
- Keresek** eladó házakat, ház-helyeket, kiadó lakásokat, eladó földeket és földbirtokot.
- Dienes, Fűvészkert-utca 16. szám.**
- FODRÁSZ** üzlet forgalmas három tükros olcsón eladó. — Percsi Sándor, Fodrász, Vecsey utca Nyiregyháza. 5854
- Köntöskert,** Tőhötöm-utca 33. sz. ház szőlővel együtt eladó. 5840
- Természetudományi** könyvek olcsón megkaphatók. — Megtekinthetők Batthyány-utca 10, trafik. 5817
- Egy** használt szalon eladó Ispotály-utca 13. sz. 2124
- Leánycserekeszkalap** jöminőségű olcsón eladó. Cim József kir. herceg-utca 16. 2029
- 1 kg.** meleg libahus 2.40 P. Schwarz Mór, József kir. herc.-u. 24. 4357
- 80 hold** tanyás szántóföld bérbeadó Hajduszoboszló Barbóc gyógyszerész. 4358
- Mikepércsen** az országutóélen, közel az állomáshoz eladó egy ház 1600 négyszögöl kerttel 234 házszám. 5831
- Teljes ellátásra** elfogadok felsőbb iskolai izr. urilányt zongora, fürdőszoba használat. Hatvan-utca 31. Keresztépület. 4397
- Napi** 32 liter tej, 40 kg. kenyér és marhahús — szállításra kér ajánlatot a Siketnémák Intézetének igazgatóság. 4396
- Wertheimkassza** üzleti puld, kidugós cég tábla olcsón eladó Hatvan-u. 1., II. em. 17-a. 4368
- Egy** jól fejlett valódi angol jorshire apa állat eladó Hajduszoboszló, Rákóczi-ut 94. 5882
- Deák Ferenc utcai** izr. templomban női és férfi ülés eladó. — Cim a kiadóban 4409
- Fehér** hálószoza asztalka, karos székekkel elköltözés miatt eladók. — Burgundia 4. 4402
- Eladó** Csokonai-u. 29. számú ház igen jutányosan, beköltözhető lakásokkal, pince, istálló van. 4005
- Szőlőprés** 100 literes eladó, Székely-u. 20., (Csapó-kert) 532
- Tetőfedőlemez,** itató vas vályuk, Vertheim kassza, emelő héverek eladók Eötvös-u. 110. 4408
- Farciltán** 15 hold tanyásbirtok eladó Mandelnél, József kir. herceg u. 44. 530
- Eladó** Csapó-kert, Báihori u. 2 sz. alatt 4 darab 300 — es ház hely. — Cegléd u. 9. 5875
- Eladó** Temető u. 14. szám alatt egy 360 — es ház hely. Cegléd u. 9 5876
- Eladó** 20 méh család kupkaban és pergettett akác-méz, 50 kg. Horváth Sándor Ujléta. 5853
- ELADÓ** 30—35 lapméter, alig használt hajó deszka. különböző méretű lenyőfa gerenda József k'r. h.-u. 16.
- Eladó** egy 32 személyes körhinta. Megtekinthető Nyírmartonfalván vasárnap délután, közvetítőt díjazok. 508
- PARLNIHESY** ingatlanokat értékesítő irodája. Szent Anna u. 64. Telefon 6—29.
- Eladó házak.** Szent Anna utcán emeletes nagy jövelemű uriház és sarokbérház. Verbócy családiház olcsón Miklóson jövedelmező uriház olcsón és nagytelkű bérház gazdaságos is. Hunyadin nagyjöveldelmű bérház. Tisztvise őtelepen nagy jövedelmű bérház földszintes és emeletes. Széchenyi-uton teljes komforttal ellátott nagytelkű adómentes földszintes és emeletes Késes és Piac ucca sarkán új ház 2800 Pengő. Köntöskertben 300 —öl családi ház 2400 839 négyszögöl 6600 Pengő. Szatmárban Zsaryánban 3000 —öles családirház 5 szobás modern lakással. Központban 5 lakásos bérház 2400 P Belvárosban alapid cézett bérház 36000 P
- Házhelyek.** 833 —öl vágóhídnál 3000 Pengő. 600 —öl Károly Ferencen és ugyanott 1180 —öles olcsón. 876 —öl és 300 —öl Komlóssy uton olcsón. 600 —öl katolikus temetőnél.
- Eladó földek.** 15 hold szántó, holdja 800 P. a város alatt. Fancsikán 45 holdas nagy tanyával. Szováton 350 holdas tanyás. Szatmármegyei Zsaryánban 50 hold tanyával.
- Keresek** készpénnyért belvárosban vagy kertszegben családi vagy jövedelmező bérházakat Bárhol birtokot és birtokot. Az ügyleteket gyorsan és törvényes alapon bonyolítjuk. Hivatalos órák 9—6-ig.